

É R T É K E L É S

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata
2017. évi
gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak
ellátásáról

Készítette: Szalai Rózsa

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	2
1. Bevezető.....	3
2. Demográfiai adatok.....	4
3. Pénzbeli, természetbeni ellátások	5
3.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	5
3.2. Családbafogadó gyámul kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátása.....	7
3.3. Települési támogatás.....	7
3.4. Az önkormányzatot terhelő, gyermekek ellátásával kapcsolatos kiadások a pénzbeli támogatások esetében.....	7
3.5. A gyermekétkeztetés módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok	7
4. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások	8
4.1. Család- és Gyermekjóléti Központ	9
4.2. Gyermekek napközbeni ellátása.....	21
4.3. Gyermekek átmeneti gondozása	44
5. Intézmények ellenőrzése	53
6. A jövőre vonatkozó javaslatok, célok	55
7. Bűnmegelőzés	56
8. Civil szervezetek részvétele az ellátásban	65

1. Bevezető

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzatnak gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést kell készítenie, amelyet a közgyűlés is megtárgyal.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a Közgyűlés és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 4/2013. (II.14.) önkormányzati rendelete 2. melléklet 1.2.8. pontja alapján az értékelést – a Polgármesteri Hivatal Társadalompolitikai Osztálya, az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága, valamint a közgyűlés egyes bizottságainak bevonásával – az Esélyteremtési Bizottság készítette elő és terjesztette a közgyűlés elé.

Az értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. melléklete előír az önkormányzatok számára.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira;
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó adatokat;
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat;
- a felügyeleti szervek, illetve a fenntartó által végzett ellenőrzések megállapításait;
- a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján;
- a bűnmegelőzési cselekvési program és koncepció főbb – elsősorban gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő – elemeit;
- a civil szervezetekkel való együttműködés kereteit.

Az így elkészült anyagot az Esélyteremtési Bizottságon kívül megtárgyalta a Városrendezési és Városüzemeltetési Bizottság.

2. Demográfiai adatok

A város állandó népessége 2017. december 31-én 110.974 fő, lakónépessége 114.281 fő. A 0-18 éves korosztály kor szerinti megoszlása 2017-ben az alábbiak szerint alakult:

A 0-18 éves korosztály kor szerinti megoszlása 2017-ben (lakónépesség), (fő)

	2017
0-2 éves korig	3556
3-5 éves korig	3381
6-14 éves korig	10638
15-18 éves korig	4732
Összesen	22307

(A 0-18 évesek száma 2006-ban 23539 fő, 2007-ben 23488 fő, 2008-ban 23530 fő, 2009-ben 23239, 2010-ben 23087, 2011-ben 23001, 2012-ben 22829 fő, 2013-ban 22601 fő, 2014-ben 22270 fő, 2015-ben 22107 fő, 2016-ban 22130 fő volt). A 0-18 éves korosztály jelenleg a város lakónépességének 19.5 %-át teszi ki.

Fiúk és lányok aránya korcsoportos bontásban (2017. évi lakónépesség), (fő)

	0-2 éves	3-5 éves	6-14 éves	15-18 éves
fiú	1775	1823	5322	2342
lány	1681	1558	5316	2390
Összesen	3556	3381	10638	4732

A 2017. évben kecskeméti köznevelési intézményekbe beíratott gyermekek létszámadatai:

Önkormányzati, valamint állami fenntartású köznevelési intézményekben

óvodai nevelésben részesül	3262 fő
általános iskolás	7708 fő
középiskolás	7592 fő

Egyházi, civil és magán fenntartású köznevelési intézményekben

óvodai nevelésben részesül	797 fő
általános iskolás	2168 fő
középiskolás	1394 fő

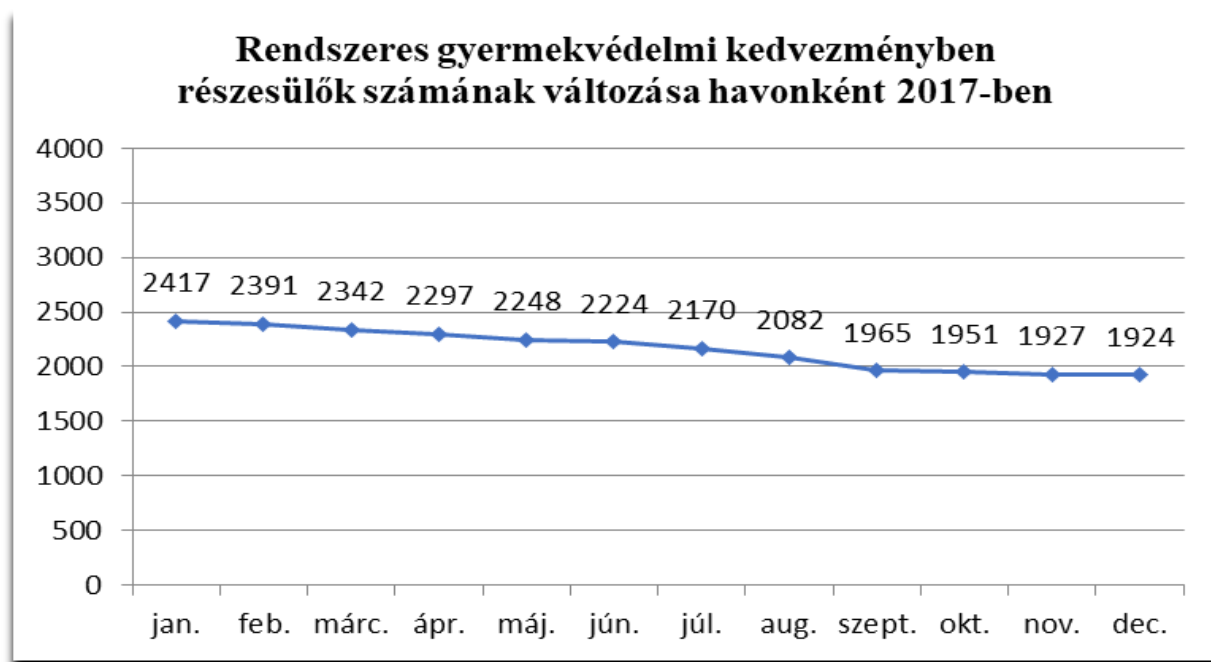
3. Pénzbeli, természetbeni ellátások

A pénzbeli és természetbeni ellátásokat, azok igénybevételének módját, illetve a jogosultsági feltételeket az önkormányzat rendeletben szabályozta. E szabályokat Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a szociális támogatásokról szóló 3/2015. (II.19.) önkormányzati rendelete tartalmazza. A rendelet nem tartalmazza a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság szabályait, mivel azt teljes körűen a Gyvt. szabályozza. A rendeletben szabályozott ellátásokról, illetve a *gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről* szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságról a jegyző dönt.

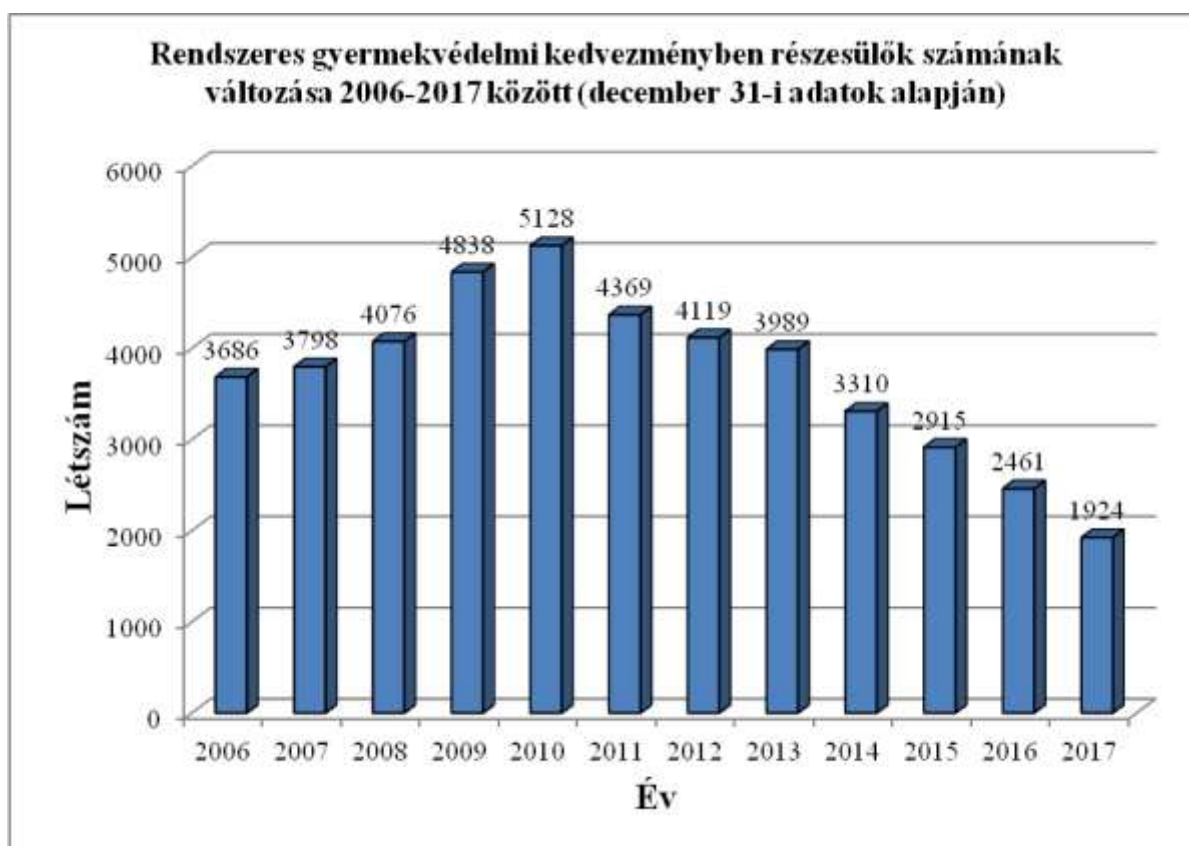
3.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt.-ben meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, a szünidei gyermekétkeztetésnek, illetve külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek (pl. ingyenes tankönyv) az igénybevételére. A 2017. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot kellett megállapítani, ha a családban az egy főre eső havi jövedelem nem haladta meg a öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130 %-át. Egyedülálló szülő, tartós beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek, valamint nagykorúvá vált gyermek esetében az egy főre jutó jövedelmi értékhatár a nyugdíjminimum 140 %-a volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságról elmondható, hogy az összes támogatást figyelembe véve a legtöbben ebben a támogatási formában részesülnek. Az alábbi grafikonon a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak számának változását figyelhetjük meg:

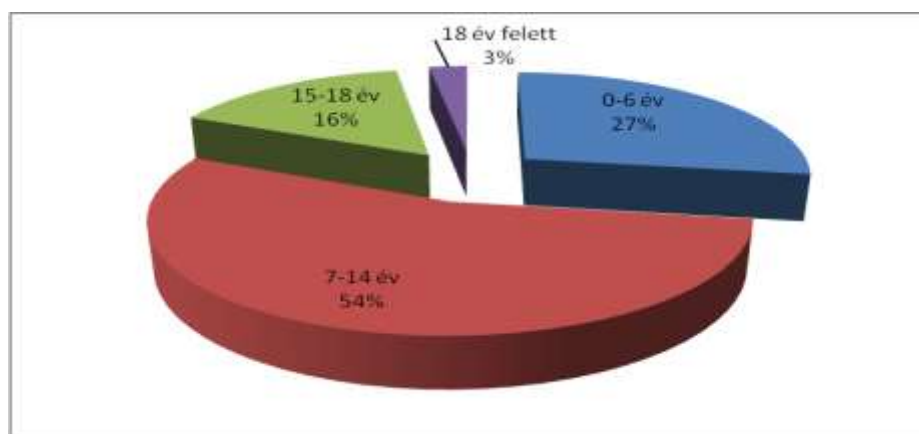
Több év óta figyelemmel kísérjük a rendszeres jellegű gyermekvédelmi támogatások változását, amelyet az alábbi diagram mutat:

Az adatokból látható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma 2010-ben ért a csúcra, attól kezdve a támogatottak száma folyamatosan csökken.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén, valamint november 1-jén fennállt, 6000 Ft, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetében 6500 Ft értékben természetbeni támogatás került megállapításra, amelyet Erzsébet-utalvány formájában kaptak meg.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek, illetve fiatal felnőttek számát korcsoportos bontásban is megvizsgáltuk, ez a decemberi adatok alapján az alábbiak szerint alakult:

3.2. Családbafogadó gyámul kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátása

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A támogatást a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek részére külön kérelem benyújtása nélkül kell megállapítani, ha a fenti feltételeknek megfelel. Havi összege gyermekenként a nyugdíjminimum 22%-a (6.270 Ft). Ezen kívül évente két alkalommal pótlékra jogosultak, amelynek összege 8400 Ft. A pénzbeli ellátás a 2017. évben 8 gyermek vonatkozásában (5 család) került megállapításra.

3.3. Települési támogatás

A helyi rendelet alapján rendkívüli települési támogatás nyújtható gyermekek ellátásával, nevelésével összefüggésben, a gyermek születésével, a gyermek iskoláztatásával vagy óvodai nevelésével kapcsolatos egyszeri kiadásokra, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartása, vagy a gyermek családba való visszakerülése érdekében.

Rendkívüli települési támogatás gyermekek ellátásával kapcsolatban, a 2017. évben 427 esetben került megállapításra.

3.4. Az önkormányzatot terhelő, gyermekek ellátásával kapcsolatos kiadások a pénzbeli támogatások esetében

A 2017. évi támogatásokra 28.242 eFt került kifizetésre, amely az alábbiak szerint oszlott meg:

rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	25.171 eFt
családbafogadó gyámul kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátása	665 eFt
rendkívüli települési támogatás gyermekek ellátásával kapcsolatban	2.406 eFt
<hr/>	
Összesen:	28.242 eFt

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján kifizetett összeget, valamint a pénzbeli ellátás 100 %-át a központi költségvetés megtérítette.

3.5. A gyermekétkeztetés módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Kecskeméten az önkormányzat által fenntartott, illetve működtetett bölcsődékben és óvodákban, valamint az állami, egyházi és civil fenntartásban működő köznevelési intézményekben megoldott a gyermekek étkeztetése. Az intézményekben többnyire külső szolgáltató biztosítja az étkeztetést. Minden szolgáltatónál lehetőség van diétás étkeztetés megrendelésére is.

Az intézményi étkeztetés statisztikai adatai az alábbiak szerint alakultak:

Önkormányzati és állami fenntartású intézmények esetében

bölcsődei ingyenes étkezés:	414 fő
óvodai ingyenes étkezés:	1974 fő
óvodai kedvezményes étkezés:	0 fő
1-8. évfolyam ingyenes étkezés:	1227 fő
1-8. évfolyam kedvezményes étkezés:	1705 fő
középiskolai ingyenes étkezés:	58 fő
középiskolai kedvezményes étkezés:	702 fő

Egyházi, civil és egyéb fenntartású intézmények esetében

óvodai ingyenes étkezés:	524 fő
óvodai kedvezményes étkezés:	0 fő
1-8. évfolyam ingyenes étkezés:	97 fő
1-8. évfolyam kedvezményes étkezés:	675 fő
középiskolai ingyenes étkezés:	8 fő
középiskolai kedvezményes étkezés:	308 fő

2016-ban a gyermekétkeztetés újraszabályozásával az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre jogosult gyermekek köre nem változott, de a települési önkormányzat kötelező feladatává vált az iskolai szünidő, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartása esetén a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása, amelyre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogosultak ingyenesen. 2017. december 31-i adatok szerint a hátrányos helyzetű gyermekek száma 442 fő, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 411 fő volt. A szünidei gyermekétkeztetést nem minden érintett család kérte, az igénybevétel az alábbiak szerint alakult.

Szünidei gyermekétkeztetés igénybevételére vonatkozó adatok 2017-ben

Szünidő	Étkezési napok száma	Benyújtott kérelmek alapján igényelt napi adagszám	Ténylegesen igénybe vett napi adagszám
Tavaszi	2	153	153
Nyári	55	247	247
Őszi	4	102	102
Téli	4	156	99

4. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a gyermekjóléti alapellátások közül a család- és gyermekjóléti szolgáltatást, a család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásait, a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozásán belül a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal kötött ellátási szerződés útján a családok átmeneti otthona ellátást, az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványával kötött ellátási szerződés útján a helyettes szülői ellátást, valamint

együttműködési megállapodás és támogatási szerződés alapján a gyermekek átmenti otthona szolgáltatást biztosítja.

4.1. Család- és Gyermekjóléti Központ

Kecskeméten a Gyvt. rendelkezései alapján 1997 óta biztosítja az önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatást. Az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága (a továbbiakban: ESZII) működtetésében levő szolgálat 2006. évtől gyermekjóléti központként működött. 2016. január 1-jétől család- és gyermekjóléti központként látja el Kecskemét járás településein a hatósági intézkedéssel járó esetmenedzseri feladatokat, illetve Kecskemét és Városföld közigazgatási területén a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait, valamint az ezzel járó, törvényben meghatározott feladatokat.

A feladatellátás általános megközelítése

A családsegítés célja, feladata:

A szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítés a szociális munka eszközeivel és módszereivel hozzájárul az egyének, családok, csoportok és közösségek jólétéhez, fejlődéséhez és szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz.

A szociális biztonság megteremtéséhez kapcsolódó ellátásokat és szolgáltatásokat az igénylők megfelelő szintű tájékoztatásával, az ellátások hozzáférhetőségével és az igénybevételükre vonatkozó szabályok betartásával lehet biztosítani.

Segítséget nyújt a működési területén élők szociális és mentálhigiénés problémáinak megelőzéséhez, feltárásához és kezeléséhez, a krízishelyzet megelőzéséhez, illetve megszüntetéséhez valamint az életvezetési képesség megőrzéséhez.

A gyermekjóléti szolgáltatás célja, feladatai:

A gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban történő nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, családból való kiemelésének megelőzése, valamint a családból kiemelt gyermek visszahelyezése. Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

A gyermekek jóllétét garantáló szolgáltatások biztosítására, a gyermeki jogok védelmére vonatkozó tevékenység, amely a családok, az egyének – különös tekintettel a gyermekek – szociális és mentálhigiénés támogatását foglalja magában.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása a törvényi szabályozásnak megfelelően tervezett és végrehajtott tevékenységek köre.

A Család- és Gyermekjóléti Központ működése során a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás szakmai filozófiáját, jellegét érvényesíti, különösen:

- az intenzív terepmunkával a családgondozás területén,
- a társadalmi önszerveződés támogatásával,
- a civil szervezetek aktív bevonásával,
- az önkormányzat egyéb támogató szervezeteivel való intenzív együttműködés megvalósításával,
- a szakmai igényesség és megjelenés elősegítésével.

Az ellátás igénybevételenek módja:

A család- és gyermekjóléti szolgálat működését a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső, ellátást nyújtó intézményben kell biztosítani. Hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetén, a járasszékhelyen működő család- és gyermekjóléti központ válik illetékesé.

A személyes gondoskodás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő (gyermek, szülő/törvényes képviselő) kérelmére történik. Ha a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételevel nem biztosított, akkor az ellátás kötelező igénybevétele kezdeményezhető.

A család- és gyermekjóléti szolgálat feladatai:

- A családsegítés az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz és a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás szervezésében nyújt segítséget. Szociális segítőmunkával a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, valamint közösségfejlesztő programok szervezését, egyéni és csoportos készségfejlesztést, valamint tanácsadást biztosít.
- A gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban nevelésének elősegítése érdekében feladata a jogokról tájékoztatás, tanácsadás, várandós anya segítése, szabadidős programok szervezése, ügyintézés.

Mindez magában foglalja az univerzális alapellátási formákat, amelyekre minden család jogosult: ismeretterjesztés a gyermeknevelésről, fejlődési szükségletekről, gyermekbántalmazás és elhanyagolás jeleiről, következményeiről. A bántalmazás némely formái, mint a fizikai bántalmazás és az érzelmi bántalmazás sokak számára máig elfogadható, a szexuális bántalmazás máig tabu. Fontos a felvilágosítás a bántalmazás gyermeki személyiségre gyakorolt káros hatásairól.

A gyermekeket és a fiatalokat egyre inkább veszélyeztető gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésében nagy fontossággal bír a családok segítése, a leszakadó társadalmi csoportok integrálása.

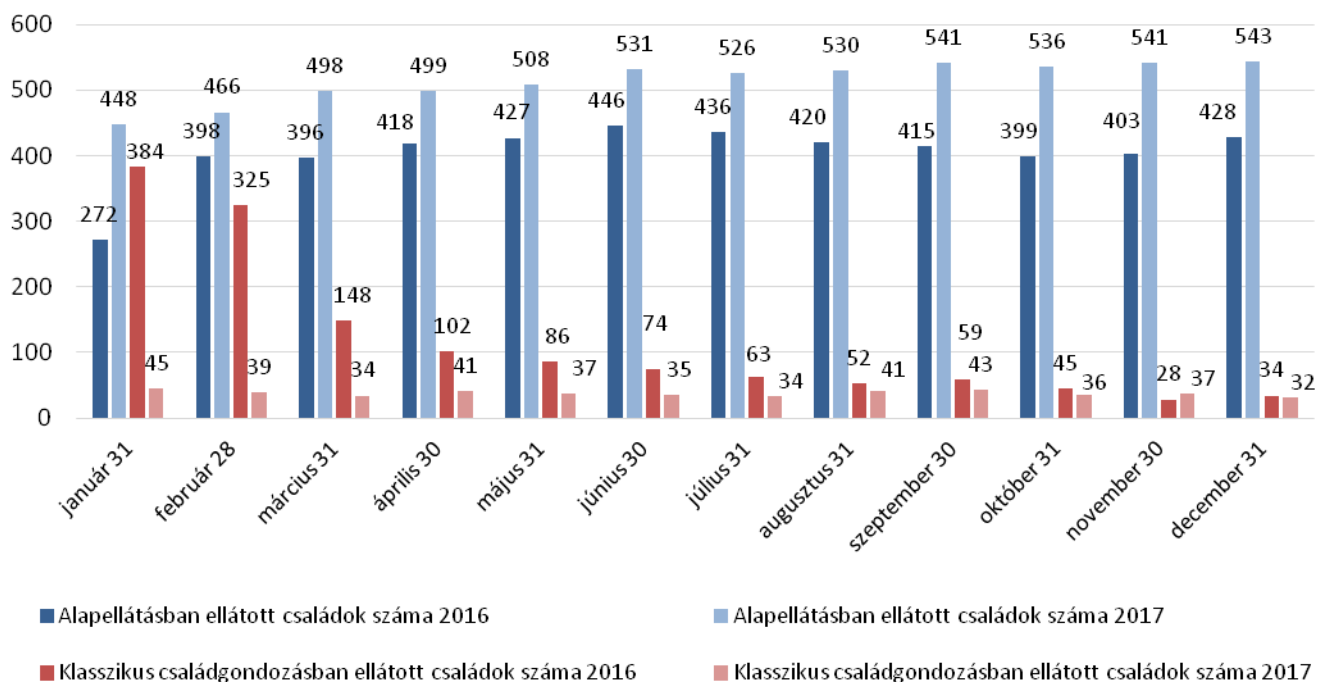
- A veszélyeztetettség megelőzése érdekében észlelő-, jelzőrendszer működtetése, nem állami szervek, magánszemélyek részvételének elősegítése.

Ez egy olyan célzott segítségnyújtás, amely a bántalmazás, illetve az elhanyagolás bekövetkezését hivatott megelőzni. Ebben az esetben már kezdenek különválni az érintettek sértetti és elkövetői irányba.

- A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében szociális segítő tevékenységgel a konfliktusok megoldásának elősegítése, egészségügyi és szociális ellátás, hatósági beavatkozás kezdeményezése, javaslat családból történő kiemelésre.

Ebben az esetben már a gyermek jogainak sérelme megtörtént, de mód nyílik az újabb elkövetés megelőzésére vagy a viktimizációs teher leküzdésére. Mindkét csoportnál szükség van a humánus megoldásokra és a pedagógiai funkciók előtérbe helyezésére, elkövetői oldalon ezt a büntetés és a megtorlás elé kell helyezni.

**A családsegítő munkakörben dolgozók eseteinek eloszlása
2016 és 2017. évben
Kecskemét és Városföld ellátási területén**

A tapasztalatok azt mutatják, hogy 2016. január 1-jétől 2017. december 31-ig terjedő időszakban a klasszikus családgondozással érintett családok száma minimálisra csökkent, az alapellátásban gondozott családok száma viszont a duplájára emelkedett. Mindennek oka lehet, hogy a krízishelyzetben lévő, veszélyeztetett gyermekeket nevelő családok a gondozás során prioritást élveznek. A szociális problémákkal küzdő egyének és gyermektelen családok esetében jellemzően tanácsadás keretében van lehetőség a segítségnyújtásra.

A családsegítők által gondozott személyek száma 2017-ben

Személyek száma összesen	Együttműködési megállapodás alapján	Együttműködési megállapodás nélkül
3239 fő	2793 fő	446 fő

A családsegítő munkakörben dolgozók megállapodás alapján, tanácsadásban, vagy egyszeri találkozással segítik a rászoruló személyeket.

Együttműködési megállapodás alapján azon személyekkel, családokkal dolgozik az intézmény, ahol a szociális segítőmunka biztosítása legalább havi háromszori személyes találkozásra épül. Az adatokból kiderül, hogy 2793 fő vette igénybe megállapodással a szolgáltatásokat.

Megállapodás nélkül azokkal a személyekkel működnek együtt, akiknek a problémája egy-háromszori segítségnyújtásnál nem igényel többet, így együttműködési megállapodás megkötésére nincsen szükség. Ilyen módon 446 fő vette igénybe a szolgáltatást.

A szolgáltatásokat együttműködési megállapodás alapján igénybe vevő személyek gazdasági aktivitása 2017-ben

státusz	létszám	%-os arány
eltartott	1187	43%
foglalkoztatott	674	24%
munkanélküli	314	11%
inaktív	618	22%

A gazdasági aktivitás azon személyek esetében került vizsgálatra, akik együttműködési megállapodással rendelkeztek. Az ellátott személyek több mint harmada 14 év alatti gyermek, ez az a korosztály, akik esetében a leginkább szükség van a megfelelő család háttér biztosítására.

A szolgáltatást igénybe vevő felnőtt korú ellátottak száma legmagasabb iskolai végzettség szerint

Felnőtt korúak iskolai végzettsége	
Megnevezés	Fő
Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	133
Általános iskola nyolc osztálya	518
Befejezett szakmunkásképző iskola, szakiskola	279
Befejezett szakközépiskola	119
Befejezett gimnázium	90
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	49
Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	68
Összesen:	1 256

Az adatokból kiderül, hogy az ellátott felnőtt korúak esetében az 50 %-ot meghaladja a 8 általánossal, illetve az ettől alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma. Az iskolai végzettség nagyban meghatározza egy-egy személy munkaerő-piaci helyzetét, amely befolyásoló hatással lesz a család életére és az általuk nevelt gyermekek jövőképe.

A szolgáltatást igénybe vevő családok száma a családi összetétel szerint

Összetétel	Családok száma
Egyedül élő	42
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	15
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	338
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	145
Egy szülő 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	276
Egy szülő 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	72
Egyéb	32
Összesen:	920

A szolgálatban megjelenő szakmai tevékenységek száma

Szakmai tevékenységek	
Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma
Információnyújtás	15 831
Segítő beszélgetés	9 013
Tanácsadás	6 976
Ügyintéséhez segítségnyújtás	12 275
Konfliktuskezelés	480
Kríziskezelés	256
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeli)	191
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (természetbeni)	235
Közvetítés más szolgáltatáshoz	105
Közvetítés központhoz	185
Esetkonferencia	1
Esetmegbeszélés	383
Környezettanulmány elkészítésben való közreműködés	54
Családlátogatás	8 230
Adományközvetítés	635
Munkaválasztási, pályaválasztási tanácsadás	1
Összesen:	54 851

Egyéb szolgáltatások

A szociális segítőmunka nem csak egyéni esetkezeléssel valósul meg a szolgálatnál, hanem csoportmunka keretében is. A 2017. évben több csoport indult, amely speciális nehézségekkel küzdő egyéneket helyezett előtérbe.

Kamaszcsoport: a 14-17 éves korosztályt célozták meg, amely a kortárs csoportba való beilleszkedési nehézség megoldására, pozitív mintakövetésre és értékorientáció témakörében nyújtott segítséget. Ezeken a foglalkozásokon átlagosan 8-10 fő vett részt, tavasszal és ősszel, 2x10 alkalommal.

2017. évben is nagy hangsúlyt kapott a prevenció és a bűnmegelőzés, melynek keretében a nyári szünetben családban nevelkedő gyerekeket táboroztak. A 7-12 éves kiskorúakat négy héten keresztül fogadta az intézmény napközis tábor keretein belül, összesen 30 gyermeknek biztosítva ezzel az élményekben gazdag szabadidő eltöltését. A szülők és a gyerekek örömmel fogadták a kezdeményezést, mivel az intézmény által gondozott családok számára sokszor elérhetetlen a gyerekek nyaraltatása és igényes programokon való részvétele.

Az adománygyűjtés fontos szerepet tölt be az intézmény munkájában. Az itt összegyűlt ruha, bútor, élelmiszer és tüzifa a rászoruló családoknak került kiosztásra. A karácsonyi ünnep közeledtével magánszemélyektől és cégektől is számos felajánlás érkezett.

A család- és gyermekjóléti központ feladatai

Az általános szolgáltatási feladatain túl a család- és gyermekjóléti központ a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló, egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt. Ennek keretében biztosítja:

- az utcai és lakótelepi szociális munkát,
- a kapcsolattartási ügyeletet,
- a kórházi szociális munkát,
- a gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- a jogi tájékoztatás nyújtást és pszichológiai tanácsadást,
- a családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát.

A központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló tevékenységet lát el. Ennek keretében:

- kezdeményezi a gyermek védelembevételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét;
- javaslatot készít a veszélyeztettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni támogatás formájában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére;
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását;
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez, a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához segítséget nyújt;
- utógondozást végez a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez;
- a védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítő munkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni támogatás formájában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít.

A központ szakmai támogatást nyújt továbbá az ellátási területén, tehát Kecskemét járás területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

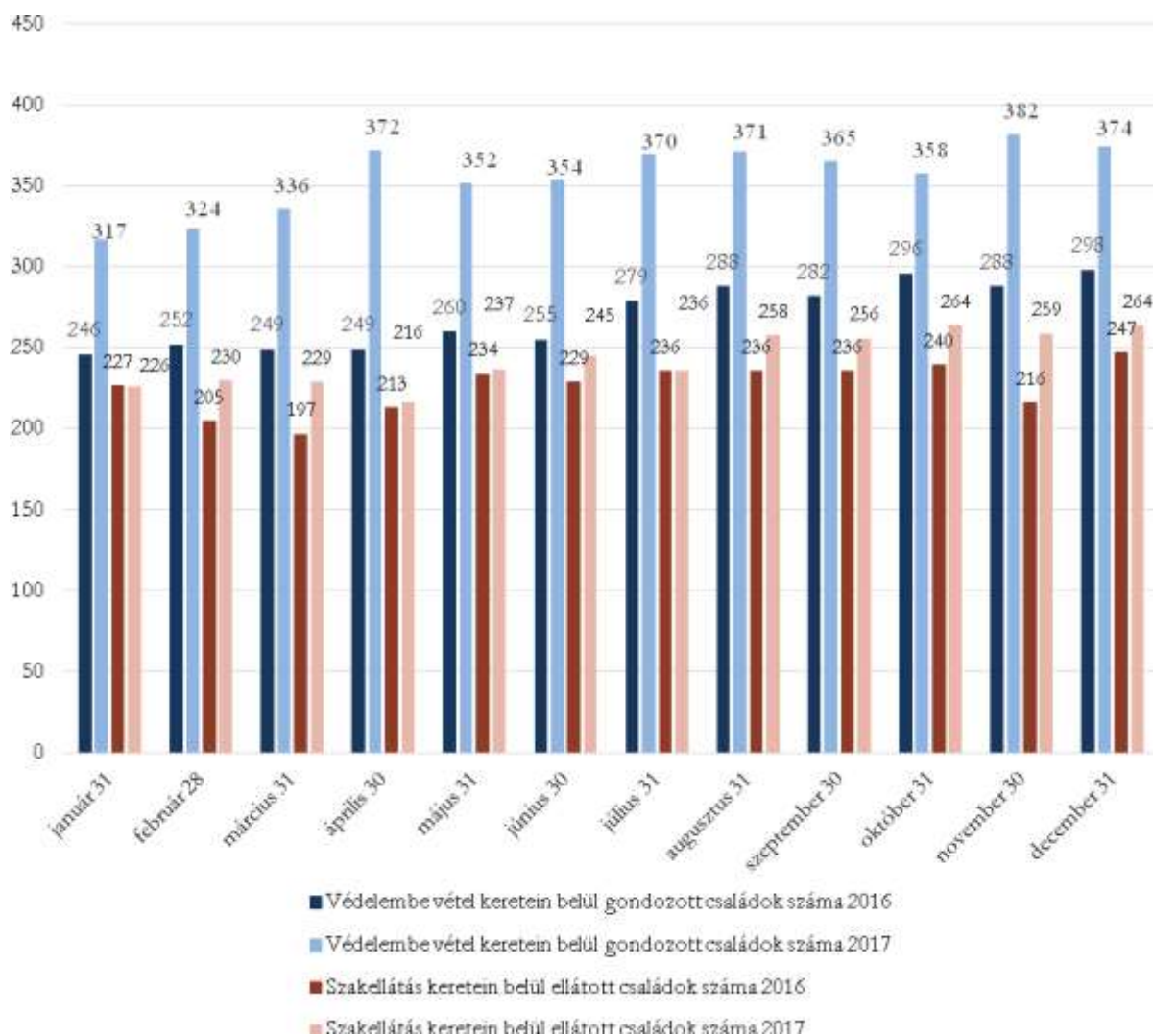
Ügyfélfogadás és családlátogatások időpontjai Kecskemét járás területén

TELEPÜLÉS NEVE	ÜGYFÉLFOGADÁSI IDŐ	LÁTOGATÁSI IDŐ
Kecskemét	Munkanapokon hétfőtől-péntekig 8:00-16:00, csütörtökön 8:00-18:00	Munkanapokon ügyfélfogadási időben
Városföld	hétfőn 10:00-11:00	hétfőn 10:00-12:00
Kunszállás (Fülöpjakab)	hétfőn 9:00-10:00	hétfőn 9:00-10:00
Lajosmizse (Felsőlajos)	kedden 14:30-15:30	hétfőn 13:00-14:00 kedden 9:00-15:30
Kerekegyháza (Fülöpháza)	szerdán 9:00-10:00	szerda 9:00-10:00 csütörtök 13:00-15:30

Jakabszállás	csütörtökön 11:00-12:00	csütörtökön 9:00-12:00
Ladánybene (Kunbaracs)	pénteken 10:00-11:00	pénteken 9:00-11:00
Ágasegyháza	hétfőn 13:00-14:00	hétfőn 13:00-15:30
Nyárlőrinc	szerdán 13:00-14:00	szerdán 13:00-15:30
Orgovány	csütörtökön 13:00-14:00	csütörtökön 13:00-15:30
Ballószög	hétfőn 9:00-10:00	hétfőn 9:00-11:30
Helvécia	kedden 9:00-10:00	kedden 9:00-11:30

Kecskemét járás települései számára a megadott helyi ügyfélfogadási időn túl Kecskeméten a Fecske utca 20. szám alatt található Család- és Gyermekjóléti Központ ügyfélfogadási idejében is biztosítják a családok számára a szolgáltatást. Ezt a lehetőséget többen is igénybe veszik, mivel sokan Kecskeméten dolgoznak vagy tanulnak.

Az esetmenedzserek esetszámainak alakulása havi bontásban 2016-2017. évben (védelembe vett és szakellátásba került gyermekek családjainak száma)

A diagramból látható, hogy a védelembe vétel mellett gondozott családok száma a járás területén folyamatos emelkedést mutat. 2016. január és 2017. decembere között 128 családdal nőtt a védelembe vétel keretein belül gondozott családok száma, amely 52%-os emelkedést jelent.

A törvényi kötelezettségeknek eleget téve az állami gondoskodásba került gyerekek szülei számára is segítséget nyújt az intézmény abban, hogy ismételten alkalmassá váljanak gyermekeik gondozására. Fontos, hogy a családból kiemelt gyerekekkel a szüleik rendszeresen tartsanak kapcsolatot. A diagramból látható, hogy a szakellátásba került gyerekek családjának száma minimális emelkedést mutat a 2016-2017-es évben.

A hatósági intézkedéssel érintett kiskorúak száma Kecskemét járás településein 2017-ben

Település	Védelembe vett	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Utógondozás, szakellátásból kikerült	Össz:
Kecskemét	565	32	278	15	890
Ágasegyháza	1	0	2	0	3
Ballószög	3	0	2	0	5
Felsőlajos	1	1	0	0	2
Fülöpháza	4	0	0	0	4
Fülöpjakab	0	0	0	0	0
Helvécia	26	1	1	1	29
Jakabszállás	24	3	5	0	32
Kerekegyháza	46	3	29	0	78
Kunbaracs	12	0	6	0	18
Kunszállás	1	0	2	0	3
Ladánybene	14	0	6	0	20
Lajosmizse	107	12	76	3	198
Nyárlőrinc	9	0	7	0	16
Orgovány	26	1	5	0	32
Városföld	13	0	5	0	18
Összesen	852	53	424	19	1348

A táblázatban a hatósági intézkedésben érintett személyek kerültek feltüntetésre, akik végleges határozattal rendelkeznek. Látható, hogy Kecskemét járás területén – a lakosság számának megfelelően – Kecskeméten, Lajosmizsén és Kerekegyházán figyelhetők meg a legmagasabb gondozotti létszámok.

A hatósági intézkedésekhez kapcsolódó szakmai tevékenységek száma Kecskemét járás településein 2017-ben

Tevékenység	Esetszám
Szociális segítő tevékenység	2 973
Esetkonferencián részvétel	425
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	293
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel - nevelésbe vétel	130

Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel - védelembe vétel	279
Elhelyezési értekezleten illetve tárgyaláson való részvétel	182
Családlátogatás	7 172
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	171
Környezettanulmány készítése önállóan	189
Összesen	11 814

**Jogerős hatósági határozattal érintett kiskorúak és 18 évet betöltött fiatalok száma
Kecskemét járás településein 2017-ben**

Hatósági intézkedés	Érintettek száma
Védelembe vétel	852
Megelőző pártfogás	24
Ideiglenes hatályú elhelyezés	53
Nevelésbe vétel	424
Családba fogadás	50
Harmadik személynél történő elhelyezés kezdeményezése	8
A gyermek gondozási helyének megváltoztatása	12
A gyermek után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása	0
Összesen	1 423

A Család- és Gyermekjóléti Központ speciális szolgáltatásai

Kórházi szociális munka: Ez a tevékenység nagyon fontos a krízisben lévő anyák számára, illetve a bántalmazott gyermekek esetében is. A kórházi szociális munkással és az Újszülött Osztály védőnőjével rendszeres a kapcsolat, szükség esetén telefonon és írásban is jelzéssel élnek. 2017-ben 18 új esettel kapcsolatos jelzés érkezett a Család- és Gyermekjóléti Központhoz.

Készenléti szolgálat esetében a szakember munkaidő után is tud szakember segítséget nyújtani a 24 órás telefonügyeleten keresztül, amely egy állandóan hívható telefonszám biztosításával valósul meg. A készenléti telefonszám: **06 30 518 5126**

Leggyakrabban előforduló problémák:

- Kapcsolattartási ügyekben kérnek segítséget, mint pl. időpontváltozás, késés, betegség, stb.
- Rendőrségi intézkedés és egészségügyi ellátás során kiskorút érintő ügyben segítség kérése.
- Tájékoztatás kérése a Család- és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásairól.
- Több esetben kezdeményezték a készenléti telefonon az ügyfelek a kapcsolatfelvételt a családsegítővel vagy eszményzserrel.

2017-ben 97 alkalommal kellett konkrét ügyben segítséget nyújtani.

A **kapcsolattartási ügyelet** segítséget nyújt abban, hogy elvált szülők és nagyszülők szakképzett szakemberek segítségével, illetve felügyelete mellett rendszeres kapcsolatot tudjanak tartani gyermekeikkel, unokáikkal. Ezt a szolgáltatást bírósági vagy gyámhivatali határozattal lehet igénybe venni. 2017-ben 382 alkalommal vették igénybe családok a szolgáltatást, amely 86 főt érintett.

Az utcai-lakótelepi szociális munka

MINI-NET

Az ifjúsági klubhelységben különféle szolgáltatások vannak, amelyet a fiatalok ingyenesen vehetnek igénybe pl.: internet, csocsó, kártyajátékok, társasjátékok, kézműves foglalkozások, gitároktatás és egyéb közösségi programok. A klubra jellemző, hogy oldottabb hangulatban nyílik lehetőség bizalmas beszélgetésekre, a fiatalokat foglalkoztató problémák megbeszélésére.

Helyszín: Kecskemét, Széchenyi sétány 4.

Nyitvatartási idő: Kedd, csütörtök, péntek: 13 – 16 óráig

A Mini-Net szolgáltatásait napi átlagban 10-15 fő veszi igénybe, 2017. évben 156 alkalommal fogadta az intézmény a gyerekeket különböző programokkal, rendezvényekkel.

NYÁRI PROGRAMOK

Nyári szünetben a Mini-Net Klubhelyiség (június 16-tól augusztus 12-ig) egész napos nyitva tartással (kedd, csütörtök, péntek) 8-16 óráig változatos programokkal várta a fiatalokat.

A Nyári napközis táboron keresztül a Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársai egy olyan programot hoznak létre évről-évre, amely a nyári szünet hasznos eltöltésére irányul, és célcsoportja a nehéz anyagi körülmények között élő és az utcán csellengő, kallódó fiatalok.

2017. év nyarán az alábbi programok valósultak meg:

1. hét	június 20. kedd Domb: Szabadtéri játékok (foci, tollas, kosárlabda), Mozi	június 22. Csütörtök Élményfürdő (egész napos program)	Június 23. Péntek Strand (egész napos program)
2. hét	Június 27. Kedd Élményfürdő (egész napos program)	június 29. Csütörtök Strand (egész napos program)	Június 30. Péntek Strand (egész napos program)
3. hét	Július 04. Kedd Strand (egész napos program)	Július 06. Csütörtök Strand (egész napos program)	július 7. Péntek Élményfürdő (egész napos program)
4. hét	július 11. Kedd Strand (egész napos program)	július 13. Csütörtök Strand (egész napos program)	július 14. Péntek Élményfürdő (egész napos program)
5. hét	július 18. Kedd Élményfürdő (egész napos program)	Július 20. Csütörtök Bográcsozás, Strand (egész napos program)	Július 21. Péntek Tőserdő, Kalandpark

6. hét	július 25. Kedd	Július 27. Csütörtök	Július 28. Péntek
	Strand (egész napos program)	Élményfürdő (egész napos program)	Mozi, közös főzés a gyerekekkel.

A tábor a Család- és Gyermekjóléti Központ által gondozott családok gyermekei, valamint a „Mini-Net” közösségi klub fiataljai közt került meghirdetésre. Célcsoportja a nehéz anyagi körülmények között élő és az utcán csellengő, kallódó fiatalok.

A programok szervezésében és lebonyolításában 2 fő utcai szociális munkás és 1 fő tanácsadó vett részt. A tábor 2017.06.20 - 2017.07.28 között került megszervezésre, amelyet kedd, csütörtök és pénteki napokon vehették igénybe a gyerekek. Naponta átlagosan 18-20 gyermek vett részt a rendezvényeken. A fiatalok a tábor ideje alatt cserélődtek, így összességében 30-35 fiatal hasznos nyári időtöltése valósulhatott meg. 2017. augusztus 4-én 40 fő gyermek kirándulhatott a Mátrába.

A gyerekek által legkedveltebb programok az alábbiak voltak:

- szabadtéri játékok a Vízmű Dombnál,
- élményfürdő Kecskeméten,
- erdő és bátorság próba az Adrenalin Kalandparkban a Mátrában.

EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK

Korrepetálási lehetőséget biztosított az intézmény az általa gondozott gyermekek számára, amelyet főként a magántanulók és a gyengén teljesítő diákok vettek igénybe. 2017-ben 48 tanuló 886 alkalommal vett részt a fejlesztő foglalkozásokon. Ezt a szolgáltatást két helyszínen biztosítják (Kecskemét, Fecske u. 20. és Kecskemét, Széchenyi stny. 4.)

Mediációt a képzett munkatársak az igényeknek megfelelően folyamatosan végzik. A mediáció célja, hogy elősegítse a felek számára kölcsönösen elfogadható megoldások megtalálását és kidolgozását. A 2017. évben 14 esetben történt közvetítői eljárás lebonyolítása.

Jogi tanácsadás keretében a gondozott családok számára időpont egyeztetéssel lehetőség nyílt arra, hogy segítséget kapjanak jogi kérdésekben, valamint szükség esetén beadványok elkészítésében is. 2017-ben 426 alkalommal vették igénybe ezt a szolgáltatást.

Pszichológiai tanácsadás igénybevételére előzetes időpont egyeztetést követően nyílt lehetőség, felnőtt- és gyermekpszichológusok is fogadták a segítségre szorulókat. 2017-ben 202 fő 779 alkalommal vette igénybe a szolgáltatást.

Család- és párterápiás megsegítésre is lehetősége van az ügyfeleknek, szakképzett és gyakorlattal rendelkező kollégák közreműködésével. 2017-ben 121 alkalommal 79 fő vette igénybe a szolgáltatást.

Esetkonferencia megszervezésére 2017-ben 425 alkalommal került sor, melyet 915 fő vett igénybe.

Börtön szociális munka: 2008-ban született megállapodás a Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet és az ESZII között. Szükség esetén a Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere felkeresi a büntetését töltő édesanyját a büntetés-végrehajtási intézetben.

Megbeszéljük a szabadulás utáni terveket, lehetőségeket, előkészítjük a gyermek hazagondozását abban az esetben, ha az anya később szabadul, mint ahogy a gyermek betölti az 1 éves életkort. 2017-ben nem érkezett jelzés a központoz.

Együttműködés a jelzőrendszeri tagokkal

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladata a jelzőrendszer működtetése, ennek érdekében jelzőrendszeri felelős és járási jelzőrendszeri tanácsadó segíti a feladat ellátását. 2017. február 24-én megrendezésre került az éves szakmai tanácskozás, amelyen a jelzőrendszeri tagok magas számban képviselték magukat. A törvényi kötelezettségnek eleget téve az intézmény megtartotta a szakmaközi megbeszéléseket, rendszeresen esetkonferenciákat, esetmegbeszéléseket rendeztek, illetve elkészítették az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet.

Városföldi feladatellátás

Az intézmény a 2017. évben 21 családdal állt kapcsolatban. Ebből 28 gyermeket alapellátásban, 18 gyermeket védelembe vétel keretében és 5 gyermeket nevelésbe vétel keretein belül gondoztak. Minden hétfőn ügyeletet tartanak Városföldön, de telefonon, illetve sürgős esetben a családsegítő és az esetmenedzser azonnal elérhető a többi munkanapon is. A családsegítő rendszeresen találkozik a jelzőrendszeri tagokkal, szociális ügyintézővel, védőnővel, óvónővel, iskolai pedagógusokkal stb. Megbeszéljük a gondozott gyerekekkel kapcsolatos problémákat, feladatokat, illetve jelzéssel élnek, ha újabb veszélyeztető körülményt tapasztalnak. A családsegítőnek lehetősége van javaslattal élni arra vonatkozólag, hogy melyik család részesüljön rendkívüli támogatásban, mint pl.: tűzifa, élelmiszercsomag stb. esetében. A szünidei gyermekétkeztetésben is kikérték a családsegítő véleményét. Prevenációs tevékenységként két családból 2 gyermek vett részt a nyári táborban.

Személyi feltételek a Család- és Gyermekjóléti Központban

A Család- és Gyermekjóléti Központ 2017. december 31-én összesen 57 státusszal rendelkezett.

A szakmai létszám (55 státusz) alakulása 2017. december 31-én:

- 1 fő szolgálatvezető (Családtámogató Szolgálat)
- 1 fő szolgálatvezető helyettes (Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai egységvezetője)
- 17 fő esetmenedzser
- 22 fő családsegítő
- 3 fő tanácsadó
- 5 fő szociális asszisztens

Technikai létszám (2 státusz) alakulása 2017. december 31-én:

- 2 fő gépkocsivezető

A szakmai létszám esetében 6 fő szerződéses üres álláshely volt 2017. év végén, amelyek Gyes-en vagy tartós táppénzen lévő kollégák helyei. Ezek a helyekre a folyamatos hirdetés ellenére sem volt megfelelő jelentkező.

A dolgozók tudásuk gyarapítása érdekében folyamatosan részt vesznek képzéseken, továbbképzéseken, 2017-ben 6 fő vett részt főiskolai/egyetemi képzésben, 9 fő pontszerző képzésben, 1 fő pedig szociális szakvizsgát tett.

4.2. Gyermek napközbeni ellátása

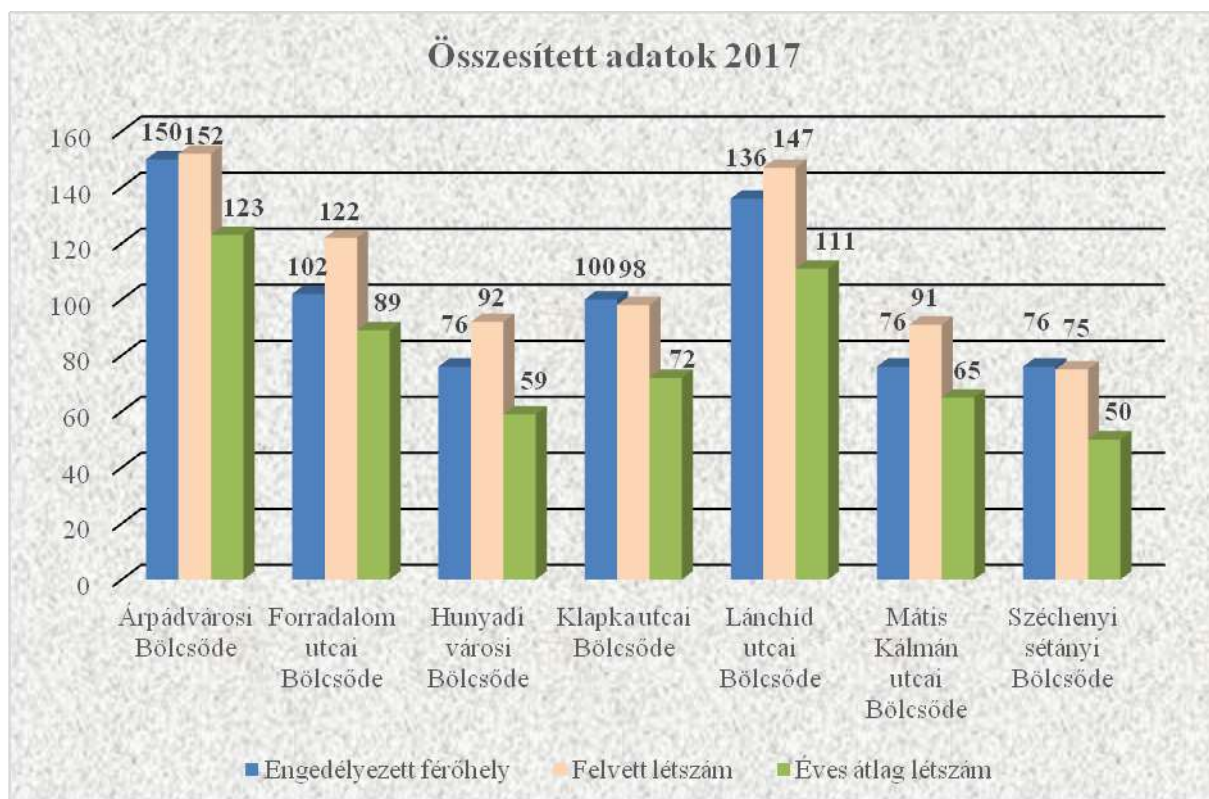
A Gyvt., illetve a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (továbbiakban: NM rendelet) szabályozza a gyermekek napközbeni ellátásának formáit. Az ESZII által működtetett hét önkormányzati bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként biztosítja a családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, nevelését és gondozását. Bölcsődei ellátást elsősorban annak a gyermeknek nyújt az önkormányzat, akinek eltartója kereső tevékenységet folytat, de a felvétel során a Gyvt. által megnevezett célcsoportok (aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, akinek a szülője munkaviszonyban áll) előnyben részesülnek.

Kecskeméten a bölcsődék összesen 716 férőhellyel működnek. A férőhelyek száma bölcsődénként az alábbiak szerint alakul:

Bölcsőde	Címe	Csoportok száma (csoport)	Férőhelyek száma (fő)
Árpádvárosi Bölcsőde	Tóth László sétány 2.	12	150
Forradalom Utcai Bölcsőde	Forradalom u. 5.	8	102
Hunyadvárosi Bölcsőde	Daróczi köz 16.	6	76
Klapka Utcai Bölcsőde	Klapka u. 18.	7	100
Lánchíd Utcai Bölcsőde	Lánchíd u.14.	12	136
Mátis Kálmán Utcai Bölcsőde	Mátis Kálmán u. 6.	6	76
Széchenyi Sétányi Bölcsőde	Széchenyi sétány 2.	6	76
Összesen:		57	716

2017. december 31-én a bölcsődénként felvett gyermekek száma, illetve a ténylegesen gondozott gyermekek éves átlagléttszáma

Bölcsőde	Felvett létszám	Éves átlagléttszám
Árpádvárosi Bölcsőde	152	123
Forradalom Utcai Bölcsőde	122	89
Hunyadvárosi Bölcsőde	92	59
Klapka Utcai Bölcsőde	98	72
Lánchíd Utcai Bölcsőde	147	111
Mátis Kálmán Utcai Bölcsőde	91	65
Széchenyi Sétányi Bölcsőde	75	50
Összesen:	777	569

Éves kihasználtság a férőhelyszámhoz viszonyítva: 79,4%

A bölcsődék szervezetenként az ESZII-hez tartoznak, szakmailag azonban önálló egységek. A bölcsődei alapszolgáltatáson kívül két bölcsőde, a Lánchíd utcai és a Forradalom utcai Bölcsőde biztosít további szolgáltatásokat is (pl. játszócsoport, sószoza).

A bölcsődék közzétételük nélkül fogadják a gyermekeket. Felmérések alapján változóak a bölcsőde kiválasztásának okai: a szülők általában munkahely, lakóhely, idősebb testvér óvodájának, iskolájának közelsége miatt szeretnék az adott intézménybe gyermeküket beírni.

Az NM rendelet határozza meg, hogy egy csoportban hány gyermek gondozható. Alapesetben, egészséges gyermek esetén egy csoportban legfeljebb 12 gyermek, ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, legfeljebb 14 gyermek nevelhető, gondozható. A sajátos nevelési igényű gyermekeket is ellátó bölcsődei csoportban legfeljebb 10, a kizárólag sajátos nevelési igényű gyermekeket ellátó bölcsődei csoportban legfeljebb 6 gyermek nevelhető, gondozható.

A fentiekkel szemben a megemelkedett igény miatt, a bölcsődék átlagosan 14-16 gyermek ellátásáról gondoskodnak csoportonként. Jellemzően a hiányzások miatt, a napi ellátotti létszám nem haladja meg a csoportonkénti engedélyezett létszámot.

A bölcsődék minőségpolitikája

A bölcsődékben a minőségbiztosítási elvárások rendszere folyamatosan biztosítja a gondozás-nevelés magas színvonalát. A minőségbiztosítás fontos elemei a személyi és tárgyi feltételek, a dolgozók képzettsége, szakképzése és továbbképzése. A minőségi munka célok kitűzése nélkül nem érhető el, a cél elérése után elemzésre, további javításra és ellenőrzésre van szükség. A napközbeni kisgyermekellátás területén figyelembe kell venni a gyermek, a család, a társadalom és a szolgáltató

igényeit. A bölcsődében a gyermek és a család elégedettsége mutatja a szolgáltató minőségi munkáját.

Alapfeladatok

Szakmai munka elvárásai:

- a legkorszerűbb gondozási, nevelési irányelvek alkalmazása,
- az igények maximális kielégítése,
- az igényelt új szolgáltatások bevezetése,
- a bölcsődei ellátás összhangba hozása a szükségletekkel és az elvárásokkal,
- a szakmai igényesség mellett a tudás, a gondozónők alap- és speciális képzése,
- a minőségi rendszer megvalósítása.

A bölcsődék feladata:

A bölcsődék a gyermekjóléti alapellátás részeként, a családban nevelkedő kisgyermek (20 hetes kortól 3 éves korig) napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végzik. Feladat a harmonikus testi-szellemi fejlődés segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. A szülők kérésére és a szakemberek (orvos, szaktanácsadó, bölcsődevezető, gyógypedagógus) javaslatai alapján a gyermekek 4. életévük betöltését követő augusztus 31-ig gondozhatók a bölcsődében. A gyermekek bölcsődében történő elhelyezését a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti a védőnő, a házi gyermekorvos, a gyermekjóléti szolgálat, a családgondozók és a gyámhivatal is.

A gyermek nevelésében a család elsődlegessége mellett a bölcsőde kiegészítő szerepet kap, nevelési tanácsadással segíti a kisgyermekes családokat. Fontos, hogy a bölcsőde szolgáltatása és a szülők elvárásai összehangoltak legyenek.

A Lánchíd utcai bölcsődében helyet kapnak integrált csoportban történő ellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermekek is. Más bölcsődék is nyitottak fogvatékkal élő, sajátos nevelési igényű gyermekek fogadására, a csoportlétszám figyelembevételével. Egy főállású gyógypedagógus, aki a Lánchíd utcai telephelyen dolgozik, rendszeres szaktanácsadást nyújt a napi fejlesztési igények kielégítése céljából, kapcsolatot tartva a korai fejlesztővel.

A bölcsődék a szakmai munka során kapcsolatot tartanak

- az óvodákkal,
- a védőnői szolgálattal,
- a család- és gyermekjóléti központtal,
- a gyámhivatallal,
- a gyermekorvosokkal.

A bölcsődék alapfeladatait olyan magas szinten kell ellátni, hogy modell értékű legyen a térségben működtetett, illetve a térségben kialakításra kerülő bölcsődék számára.

Alapfeladaton túli szolgáltatások

Bölcsőde	Szolgáltatás
Árpádvárosi Bölcsőde	csoportszoba kiadás
Forradalom utcai Bölcsőde	időszakos gyermekfelügyelet, játszó csoport, nyújtott nyitva tartás, sószoza, csoportszoba kiadás
Hunyadivárosi Bölcsőde	csoportszoba kiadás

Klapka utcai Bölcsőde	csoportszoba kiadás
Lánchíd utcai Bölcsőde	csoportszoba kiadás, időszakos gyermekfelügyelet, korai fejlesztés, sószoba
Mátis Kálmán utcai Bölcsőde	csoportszoba kiadás
Széchenyi sétányi Bölcsőde	csoportszoba kiadás

Speciális feladatok szervezése

Az ESZII

- partneri kapcsolatot alakít ki a járáshoz tartozó napközbeni ellátási formákkal,
- szakmai megbeszéléseket, tapasztalatcseréket szervez, tanácsot ad és konzultációs lehetőséget biztosít a területéhez tartozó bölcsődék, napközbeni ellátási formák számára,
- továbbképzéseket, szakmai napokat, fórumokat szervez a minőségi munka elősegítése érdekében,
- segítséget nyújt új ellátások megszervezéséhez, új módszerek bevezetéséhez,
- gyakorlati helyet biztosít a csecsemőgondozó és kisgyermeknevelő képzésben résztvevőknek.

A bölcsődei ellátás irányadó alapelvei

- a család rendszerszemléletű megközelítése,
- a koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása,
- a családi nevelés elsődleges tisztelete,
- a kisgyermeki személyiség tisztelete,
- a kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe,
- a biztonság és a stabilitás megteremtése,
- fokozatosság megvalósítása,
- egyéni bánásmód érvényesítése,
- gondozási helyzetek kiemelt jelentősége,
- a gyermeki kompetenciaképzés támogatása.

Szakmai munka a bölcsődékben

- A gondozás-nevelés egységének megteremtése.
- Az egyéni bánásmód és személyi állandóság biztosítása, a saját kisgyermeknevelői rendszer által. A gyermeket saját kisgyermeknevelője szoktatja be az intézménybe, a bölcsődei ellátás időtartama alatt ő neveli, gondozza. Ebben a rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon tarthatóak és nyomon követhetőek egyéni igényei, problémái fejlődésének üteme.
- A gyermekek egészséges szocializációja és személyiségfejlődése érdekében kiemelt szerepe van a család és a bölcsőde közötti kapcsolat megerősítésének.
- A kellemes bölcsődei légkör megteremtése, valamint a gyermek-centrikus bánásmód elsődlegessége.

Árpádvárosi Bölcsőde

A kihasználtsággal összefüggő adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma: 150 fő

Nyitvatartási napok száma: 227 nap

A gondozási évben teljesített gondozási napok száma: 25 656 nap,

Az éves kihasználtság: a gondozottakhoz viszonyítva: 82 %

Árpádvárosi Bölcsőde kihasználtsága a 2017-es évben

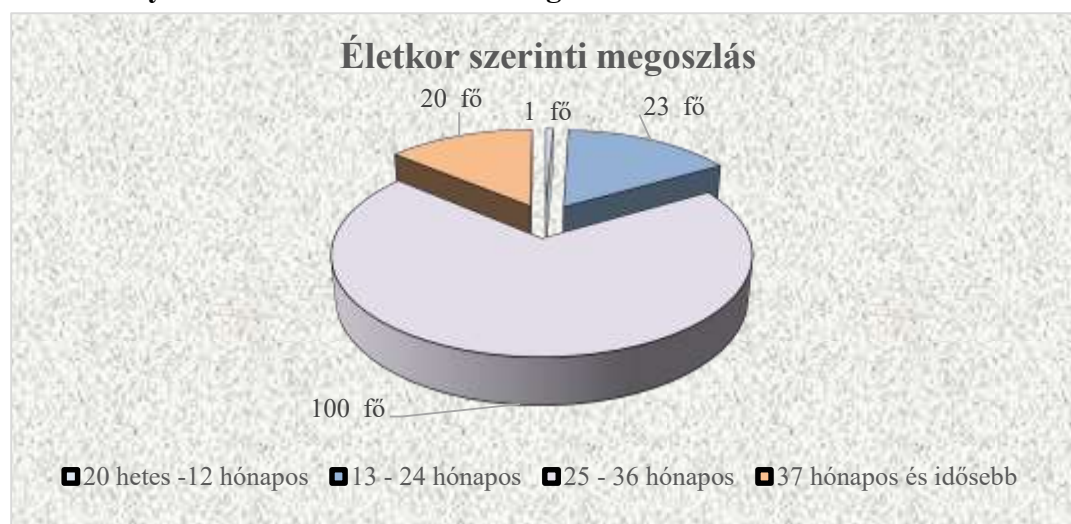
Éves kihasználtság: 82%.

2017. december 31. napján normatív kedvezmény alapján igénybe vehető ingyenes étkeztetésben részesült gyermekek száma összesen: 104 fő.

Ebből:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek: 5 fő
- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek: 5 fő
- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermeket nevelnek a családban: 4 fő
- 3 vagy több gyermekes család gyermeke: 14 fő
- nevelésbe vett gyermek: 4 fő
- család jövedelme alapján: 72 fő

Gyermekek életkor szerinti megoszlása 2017. december 31-én:

Az intézmény személyi feltételei:

Szakmai létszám: 34 fő

Technikai létszám: 2 fő

Rendezvények

Rendezvény	időpont	tevékenység
Farsang	február	dalok, mondókák tanulása, csoportszobák feldíszítése, arcfestés, lufi hajtogatás bohócok, tánc és gitáros muzsika
Nyílt nap	április	szülők, leendő bölcsődések ismerkedése a bölcsődével
Húsvét	április	tojásfestés, húsvéti díszek készítése verstanulás
Bölcsődei dolgozók napja	április	kirándulás a gödöllői királyi kastélyba és a vácrátóti kastélyba
Anyák napja	május	verstanulás, ajándékkészítés
Családi nap, gyermeknap, évbúcsúztató	június	családi nap, gyereknap, bölcsődei évbúcsúztató egész délutános programmal (rendőrautó, tűzoltóautó, arcfestés)
Tök-jó nap	október	verstanulás, töklámpás faragás, sütőtök és tortasütés, képek készítése
Márton nap	november	zenés mulatság, képek készítése és mondókázás
Mikulás	december	verstanulás, közös éneklés, mikulást ábrázoló képek készítése
Karácsony	december	adventi koszorú és díszek készítése, vers, illetve daltanulás, karácsonyfa állítás minden csoportban
Papírgyűjtés	ősszel	papírgyűjtés eredményeként játékok vásárlása
Születésnapok	folyamatosan	minden kisgyermekre rákerül a sor, melyet szülinapi tortával, dalokkal meg is ünnepelnek
Érdekképviselői fórum	nevelési év elején	az Érdekképviselői Fórum tagjai átbeszélnek a bölcsődét érintő kérdéseket

Célok, eredmények

A bölcsődébe járó gyermekek óvodás korukra megfelelő önállósággal, gazdag ismeretekkel rendelkeznek. A kis közösségekben már lehetőség van a társas kapcsolatok és a szociális képességek fejlődésére. Mindezt a kisgyermeknevelők a gyermekek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve érik el. A bölcsődés kor végére sok területen önálló a gyermek, egyedül vagy kis segítséggel étkezik, öltözködik, tisztálkodik. Nemcsak felnőtt társaságban érzi jól magát, szívesen játszik társaival is. Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent számára nehézséget. Környezete iránt nyitott, érdeklődő, szívesen vesz részt közös tevékenységekben. Elsősorban

verbálisan kommunikál, gazdag a szókincse, beszédének nyelvtani struktúrája kialakulóban van. Többségük megbízhatóan szobatiszta.

Képzések

„Színház pedagógiai és drámapedagógiai elemek alkalmazása a kisgyermeknevelők sikeresebb szakmai munkájáért” című akkreditált képzésben 6 dolgozó vett részt.

Önképzések témái:

Január: Ételallergiás gyermek ellátása saját csoportban egyéni bánásmód keretében.

Február: Mese, vers, mókázás, bábozás jelentősége a gyermekek beszédfejlődésében.

Március: Szobatisztaságra nevelés, higiénés szabályok megismertetése.

Április: Ének-zene, mondóka, dúdoló, altató, tapsoltató, lépegetős stb. bemutatása. Zenei nevelés, ritmusfejlesztés 2-3 éves korig.

Május: Család és bölcsőde kapcsolata.

Június: Óvoda-bölcsőde kapcsolat. Óvodára való felkészítés, tapasztalatok.

Július: Viselkedési szabályok, társkapcsolatok, gyermekkori agresszió.

Augusztus: Egészségvédelem, prevenció.

Szeptember: Folyamatos beszoktatás elméleti alapjai, gyakorlati megoldások, sikerek és nehézségek.

Október: Gondozás-nevelés egysége, kisgyermekkori kompetencia.

November: Játéktevékenység, játékeszközök helyes elhelyezése a szobában, játékmotiváció a csoportban. Kreatív játékörtelemek.

December: Gyermekbalesetek és azok megelőzése.

Forradalom utcai Bölcsőde

Kihasználtsággal kapcsolatos adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma: 102 fő

Nyitvatartási napok száma: 227 nap

A gondozási évben teljesített gondozási napok száma: 20 620 nap

Az éves kihasználtság: a gondozottakhoz viszonyítva: 87 %

- 8 gyermekcsoport működik alapellátásként,
- 1 időszakos gyermekfelügyeleti és
- 1 játszócsoport szolgáltatásként.

Forradalom utcai Bölcsőde kihasználtsága a 2017-es évben

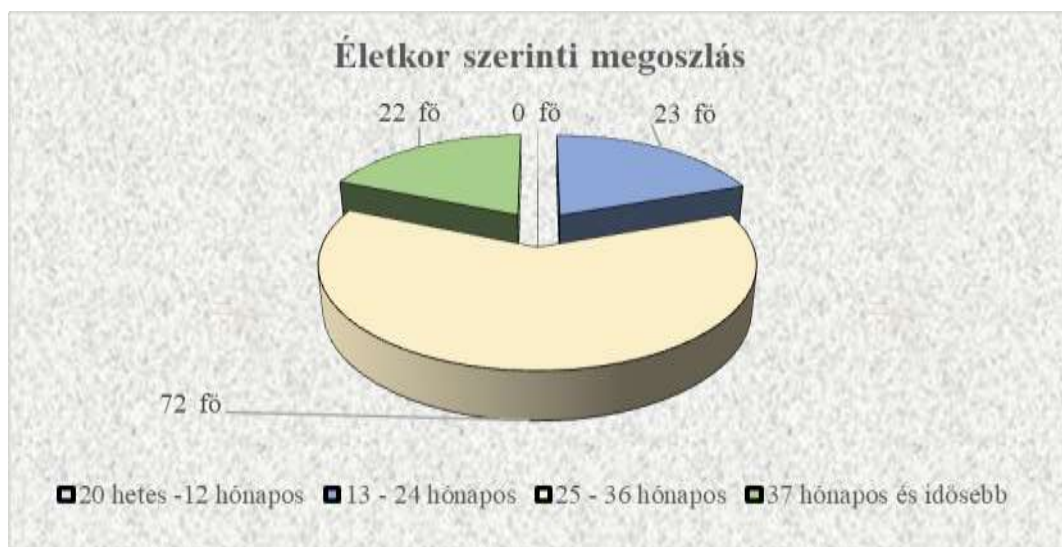
Éves kihasználtság: 87%.

2017. december 31. napján normatív kedvezmény alapján igénybe vehető ingyenes étkeztetésben részesült gyermekek száma összesen: 76 fő.

Ebből:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek: 3 fő
- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek: 3 fő
- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermeket nevelnek a családban: 0 fő
- 3 vagy több gyermekes család gyermeke: 23 fő
- család jövedelme alapján: 47 fő

A gyermekek életkori megoszlása 2017. december 31-én:

Személyi feltételek:

Szakmai létszám: 27 fő

Technikai létszám: 2 fő.

Rendezvények

Rendezvény	időpont	tevékenység
Farsang	február	zene, kézműves játékok, tánc
Víz világnapja	március	kék színű póló viselete, vízzel kapcsolatos rajzok készítése
Föld Napja	április	versek, mondókák, családi ünnepség, kék lufik eregetése, virágültetés
Bölcsődék Napja	április	kirándulás, a Jakabszállási Pöttömkert Bölcsőde megtekintése
Apák napja	június	ajándékkészítés és azok átadása az édesapák, nagyapák számára
Családi délután	június	óvodába készülő gyermekek búcsúztatása, kézműves foglalkozás, lufi hajtogatás, pónifogat
Állatok világnapja		állatos rajzok készítése, díszítése, vadaspark látogatása családi nap keretében, madáretetők készítése, gondozása
Szüreti multság		szőlőprézelés közösen, must kóstolás, néphagyományok őrzése, kukoricamorzsolás
Kutyával egy mosolyért Alapítvány	november	állatasszisztált terápia
Adventi készülődés	december	mézeskalács, adventi koszorú készítés családdal együtt, közös éneklés
Érdekképviselői fórum	nevelési év elején	az Érdekképviselői Fórum tagjai átbeszélnek a bölcsődét érintő kérdéseket
Bölcsődei dolgozók napja		kirándulás Bikalra

2017. évben nagy hangsúlyt kapott az egységes gondozás-nevelés elvének megteremtése, illetve a tárgyi és személyi állandóság kialakítása, továbbá fontos volt, hogy az intézmény érzelmi biztonságot nyújtson a gyermekeknek a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek leküzdésében. A nevelői munkában nagy hangsúlyt kapott, hogy minden kisgyermeket külön, saját képességeinek megfelelően fejlődhessen. Az előző évekhez hasonlóan szerepet kapott az egészséges életmód kialakításának segítése, illetve a természet megfigyelése.

A választókerületi keretből kapott 100.000 Ft-ból futóbicikliket és rollereket vásároltak.

A bölcsőde egyéb szolgáltatásai

- időszakos gyermekfelügyelet,
- játszócsoport,
- só-szobai ellátás,
- nyújtott nyitva tartás (5.30-19.00),
- csoportszoba kiadás.

Időszakos gyermekfelügyelet

A bölcsődei ellátásban nem részesülő gyermekek szülei elfoglaltságuk idejére kérhetik alternatív megoldásként gyermekük alkalmi felügyeletét. Ezen szolgáltatás igénybevétele esetén is fokozatosan, szülővel történik a kisgyermek beszoktatása. A csoportok kialakításánál figyelemmel voltak a gyermekek állandóságának, biztonságérzetének növelésére, biztosítva a nyugodt, a harmonikus fejlődés feltételeit az egyéni sajátosságok figyelembevétele mellett. A kisgyermeknevelők ötletes, kreatív foglalkozásokba vonják be a gyermekeket. 2017-ben 53 gyermek vette igénybe a szolgáltatást.

Játszócsoport

Egész évben segítség, támogatás volt a szülőknek, tartalmas és minőségi időtöltést biztosítva a gyermekek számára. Kisgyermeknevelő irányításával lehetőségük adódott kézműves, zenés-mondókás programokban való részvételre. Ez az idő alkalmas volt arra is, hogy a szülők gyermeküket közösségi helyzetben is láthassák, valamint a szolgáltatás elősegíti a kortárs kapcsolatok kialakulását is. Elmélyítette, formálta a szülő-gyermek kapcsolatot. Az itt eltöltött idő, nevelési tervre épült, a 2017. évben 122 fő vette igénybe a szolgáltatást, összesen 1642 órában.

Sószobai ellátás

A csoportok előre egyeztetett időpontokban veszik igénybe a sószobát kúraszerűen, két héten keresztül, naponta 20-20 percre. Ilyenkor alkalom nyílik a saját nevelőnővel történő elmélyültebb játéktevékenységre. Különböző alkotó játéktevékenységet végezhetnek, rajzolnak, gyurmáznak, mesekönyvet nézegetnek. A Somadrin inhalációs só terápia preventív hatású, másrészt a kialakult tüneteket jelentősen csökkenti. 2017-ben 4 gyermek vette igénybe a szolgáltatást.

A csoportszoba kiadására és a nyújtott nyitva tartás szolgáltatásra 2017-ben nem volt igény.

Képzések

Önképzések témái:

Január: Levegőzés, udvari játék egészségügyi és pedagógiai jelentősége.

Február: Kisgyermeknevelő szerepe a játékban.

Március: Bölcsődés gyermek óvodába való átlépésének segítése.

Április: Finommotorika fejlődése, fejlesztése kisgyermekkorban.

Május: Konfliktuskezelés kisgyermekkorban.

Október: Bölcsődei adaptáció. Folyamatos és párhuzamos napirend.

November: Nevelési módszerek alkalmazása a bölcsődében (elismerés, dicséret, magyarázat)

December: Mondókák, versek, énekek jelentősége a beszédfejlődésben.

Akkreditált képzésen öt dolgozó vett részt, két munkatárs jár csecsemő-és kisgyermeknevelő BA szakos képzésre.

Hunyadvárosi Bölcsőde

Kihasznátlással kapcsolatos adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma: 76 fő

Nyitvatartási napok száma: 227 nap

A gondozási évben teljesített gondozási napok száma: 13 451 nap

Az éves kihasználtság: a gondozottakhoz viszonyítva: 80 %

Hunyadi városi Bölcsőde kihasználtsága a 2017-es évben

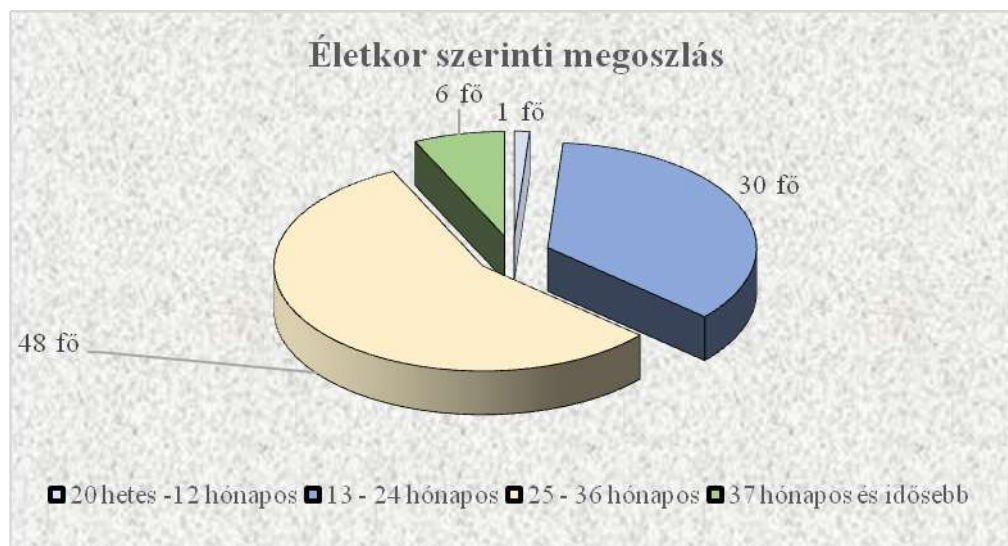
Éves kihasználtság: 80%.

2017. december 31. napján normatív kedvezmény alapján igénybe vehető ingyenes étkeztetésben részesült gyermekek száma összesen: 62 fő.

Ebből:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek: 0 fő
- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek: 1 fő
- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermeket nevelnek a családban: 0 fő
- 3 vagy több gyermekes család gyermeke: 14 fő
- család jövedelme alapján: 47 fő

Gyermekek életkori megoszlása 2017. december 31-én:

Személyi feltételek:

Szakmai létszám: 18 fő
technikai létszám: 2 fő

A szakmai munka jól tervezett, éves munkaterv alapján dolgozzák fel a gyermekek koruknak megfelelően a kisgyermeknevelők segítségével az évszakok és ünnepek változását, ezzel elősegítve a gyermekek testi, leli és intellektuális fejlődését.

Rendezvények

Rendezvény	időpont	tevékenység
Farsang	február	csoportszobák feldíszítése, álarcok készítése, versek, mondókák tanulása, jelmezbe öltözés
Szülői értekezlet	március	óvodába menő gyermekek szüleinek tájékoztatása
Nyílt nap	április	szülők, leendő bölcsődések ismerkedése a bölcsődével
Húsvét	április	csokitojás keresés a fűben
Bölcsődék Napja	április	közös társasjátékozás, beszélgetés
Anyák napja	május	ajándékkészítés
Évzáró	június	bölcsődei évbúcsúztató, délutáni közös udvari játékkal
Családi munka délelőtt	október	játszóudvar rendbetétele, kertészkedés, festés
Mikulás	december	Mikulás-ünnepség, énekek, versek tanulása
Karácsony	december	dalok tanulása, karácsonyfa díszek készítése
Papírgyűjtés	két alkalommal	a papírgyűjtés eredményeként gyermekek számára eszközök vásárlása, nagymozgásos szivacsok

Só-szobai ellátás

2015 októberétől a só-szobai ellátás folyamatosan biztosított a bölcsődés gyermekek részére, melyet előre egyeztetett időpontokban vehetnek igénybe.

Képzések

A felkészülést a bölcsődében található szakmai anyagok, folyóiratok, módszertani levelek és továbbképzések biztosítják. 2017-ben 3 kisgyermeknevelő volt „Színház pedagógiai és drámapedagógiai elemek alkalmazása a szakmai munkájukban” című tanfolyamon.

Önképzések témái:

- A másság korai felismerése.
- Nehezen szocializálható gyermek a csoportban.
- Harag, agresszió - a felnőtt kívánságaival szembe szegülő gyermek.

- Védőoltások: kötelező, ajánlott és miért jók?
- Idegen nyelv oktatása ebben a korosztályban.
- Ének-zenei nevelés a bölcsődében.
- A gyermeki aktivitás, kreativitás segítése, eszközök, módszerek.
- A szülővel való bánásmód: mondjam, vagy ne mondjam?

Klapka utcai Bölcsőde

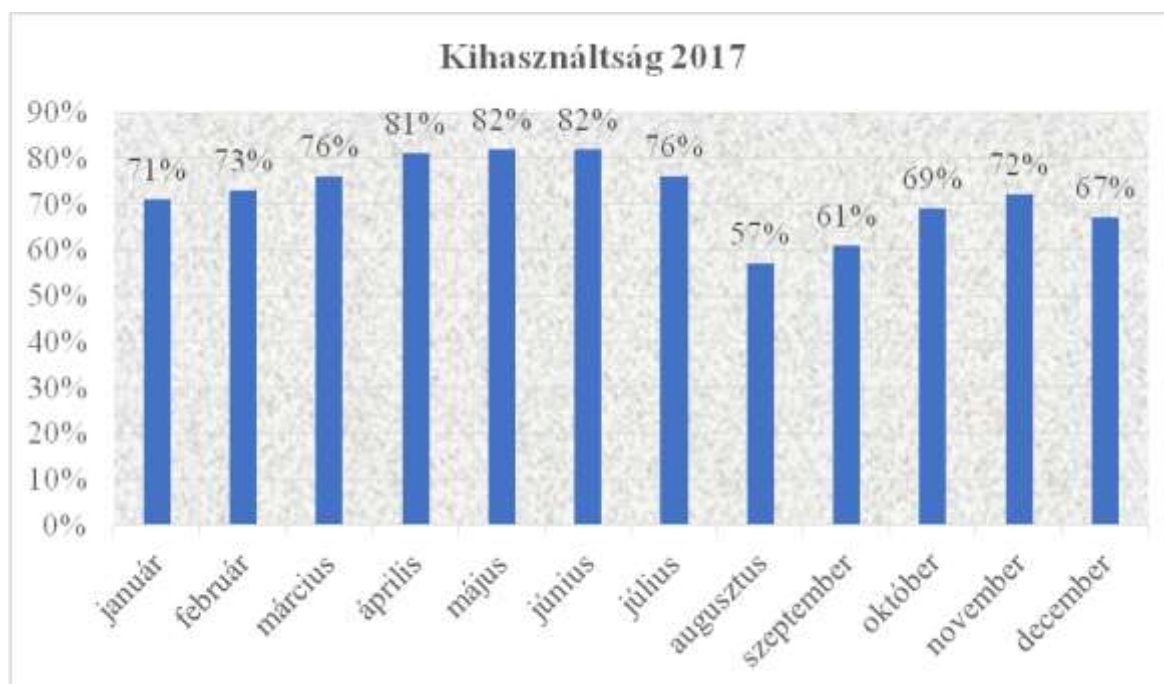
Kihasználsággal kapcsolatos adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma: 100 fő

Nyitvatartási napok száma: 227 nap

A gondozási évben teljesített gondozási napok száma: 16 556 nap

Az éves kihasználtság: a gondozottakhoz viszonyítva 72 %

Klapka utcai Bölcsőde kihasználtsága a 2017-es évben

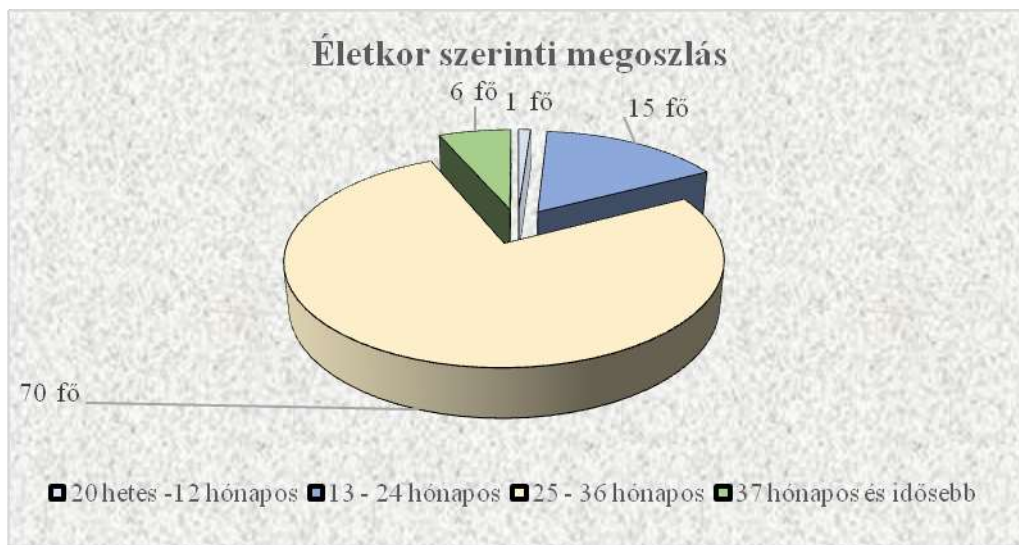
Éves kihasználtság: 72%.

2017. december 31. napján normatív kedvezmény alapján igénybe vehető ingyenes étkeztetésben részesült gyermekek száma összesen: 62 fő.

Ebből:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek: 2 fő
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek: 3 fő
- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermeket nevelnek a családban: 1 fő
- 3 vagy több gyermeces család gyermeke: 11 fő
- család jövedelme alapján: 45 fő

Gyermekek életkori megoszlása 2017. december 31-én:

Személyi feltételek:

Szakmai létszám: 22 fő

Technikai létszám: 2 fő

Rendezvények

Rendezvény	időpont	tevékenység
Farsang	február	csoportszobák feldíszítése, jelmezek
Húsvét	április	csoportszobák díszítése, versek tanulása
Szülői értekezlet	április június	szülők tájékoztatása a bölcsődei, valamint az óvodai beiratkozásról és nevelésről
Bölcsődék Napja	április	kiállítás a falújságon, nevelés-gondozás nélküli munkanap, bölcsődei dogozók részre csapatépítő vetélkedők, sportnap,
Anyák napja	május	ajándékkészítés, versek, mondókák
Gyermeknap	május	udvari játékok, délután közös program a szülőkkel, arcfestés
Nyílt nap	május	a bölcsőde iránt érdeklődő szülők látogatása
Juniális, évzáró ünnepség	június	csoportok rövid műsora, bölcsőde és a családi kapcsolatok erősítésére egész napos kötetlen programok, (ugráló vár, rendőrmotor, pónilovak)
Állatok világnapja	október	akvárium készítése
Tök-jó nap	ősz	töklámpás faragás, tökmag-ragasztás, sütőtök sütés, tökrétes kóstolás

Mikulás	december	Mikulás-ünnepség, Csörömpölő zenekar műsora
Karácsony	december	új játékok vásárlása, csoportszobák feldíszítése
Papírgyűjtés	2 alkalommal	családok aktív részvételével
Érdekképviseleti Fórum		nem éltek panasszal a szülők

2017. évben a bölcsőde pályázaton nyert 356.000 Ft-ot a Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft. jóvoltából. Ebből az összegből a kerti játékok bővítésre került sor, kismotorokat és egy műanyag játszótéri eszközt vásároltak. A maradék összegből kültéri festék segítségével a tűzfalra mesefigurák kerültek egy szülő jóvoltából. Sóterápiás készülékeket minden csoportszobában használtak, a kisgyermek egészségének védelme, valamint az allergiás időszakokban légzésük megkönnyítése érdekében.

Minden csoport rendelkezik havi szakmai munkatervvel, amely a gyermekek korához igazodó ütemterv szerint meghatározza az alkotó tevékenységeket, fejlesztéseket. A munkaterv alapján tervszerű szakmai munka folyik a bölcsődében.

2017-ban 2 fő védelemben vett gyermek, illetve 2 fő halmozottan hátrányos gyermek járt a bölcsődébe.

Képzések

2017-ben 4 kisgyermeknevelő pontszerző képzésen, tanfolyamon gyarapíthatta elméleti tudását. A szakmai felkészültség folyamatosságának biztosítása a bölcsődén belül a rendelkezésre álló szakmai anyagokból, módszertani levelekből, folyóiratokból, előadások útján, házi továbbképzéseken történik.

Egy fő másoddiplomát szerzett, csecsemő-szülő kapcsolat diagnosztikus képzésben a Pázmány Péter Egyetemen, illetve két fő felvételt nyert a Neumann János Egyetem Pedagógusképző Kar csecsemő és kisgyermeknevelő BA szakára.

A gondozási évben nyolc alkalommal tartottak önképzést, amelyek témáit úgy állították össze, hogy szakmai tudásukat fejlesszék, lehetőségeket adva a kisgyermeknevelőknek, hogy egy témában felkészülve előadást tartsanak.

Önképzések témái:

- Segítő beszélgetés szerepe a család-kisgyermeknevelő kapcsolatában.
- A mese, báb jelentősége a gyermek beszédfejlődésének segítésében.
- Szülőcsoportos beszélgetés megvalósításának lehetőségei.
- Gyermekbalesetek és elsősegély ellátásuk.
- Autisztikus tünetek észlelése - hogyan segítsük a csoportba az ilyen gyermekeket.
- Kisgyermekkorban a korai fejlesztés jelentősége.
- A gyermeki lélek titkos üzenetei.
- Gyermek társas és érzelmi kompetenciái.

Az önképzés alkalmával a bölcsődei élet, tevékenység elemeit - kommunikáció, család, érzelem stb. témaköreit járták körbe és beszélték meg a gondozónők.

Lánchíd utcai Bölcsőde

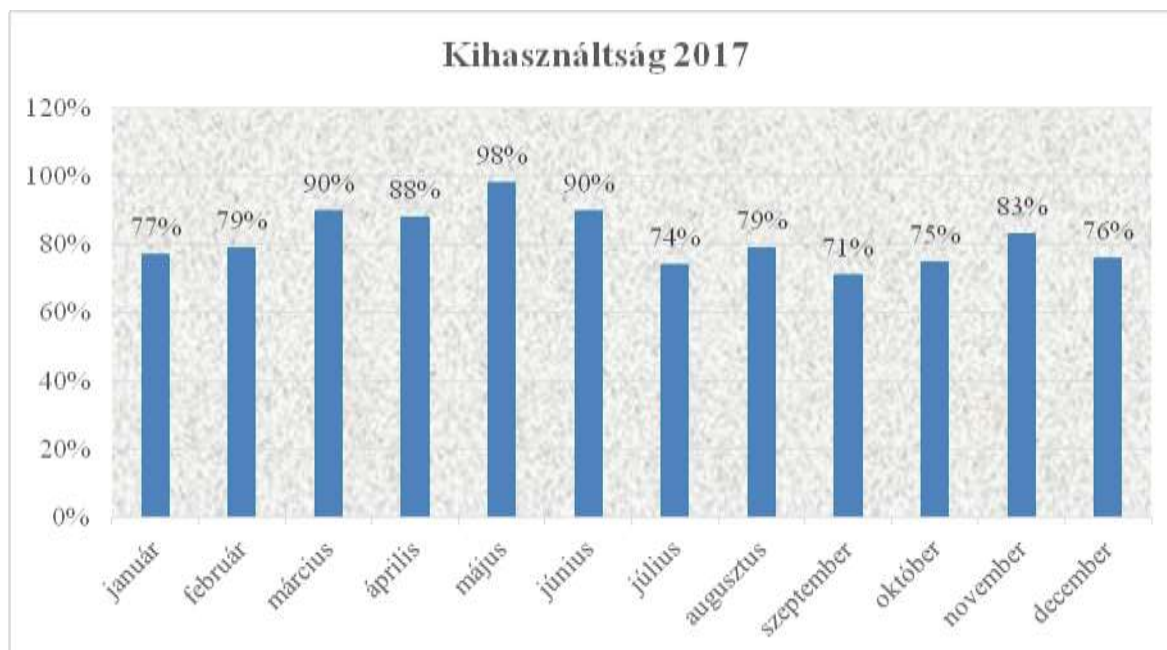
Kihasználsággal kapcsolatos adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma: 136 fő

Nyitvatartási napok száma: 227 nap

A gondozási évben teljesített gondozási napok száma: 25 408 nap

Az éves kihasználtság: a gondozottakhoz viszonyítva: 82 %

Lánchíd utcai Bölcsőde kihasználtsága a 2017-es évben

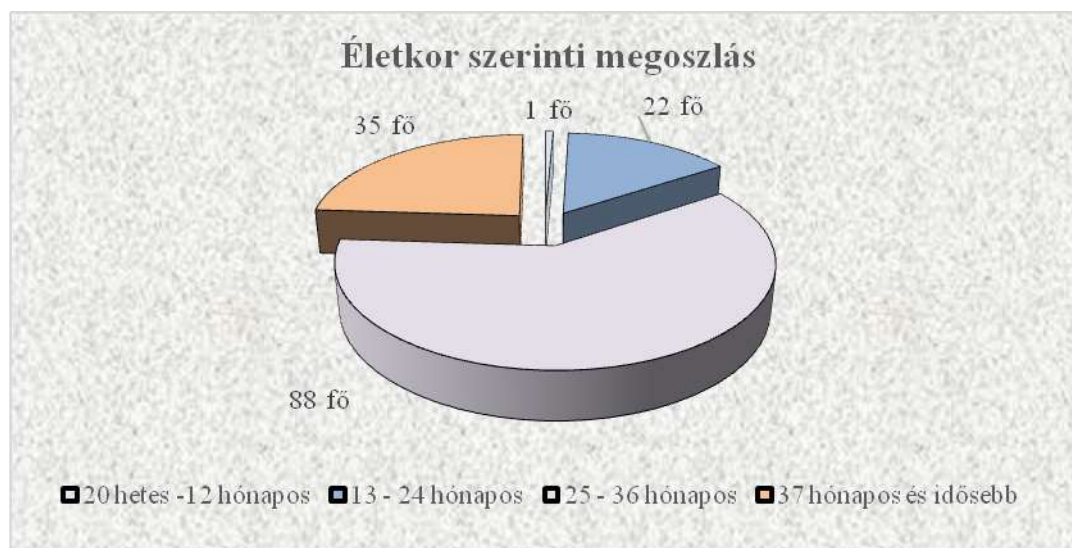
Éves kihasználtság: 82%.

2017. december 31. napján normatív kedvezmény alapján igénybe vehető ingyenes étkeztetésben részesült gyermekek száma összesen: 112 fő.

Ebből:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek: 0 fő
- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek: 13 fő
- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermeket nevelnek a családban: 4 fő
- 3 vagy több gyermekes család gyermeke: 25 fő
- nevelésbe vett gyermek: 1 fő
- család jövedelme alapján: 69 fő

Gyermekek életkori megoszlása 2017. december 31-én:

Személyi feltételek:

Szakmai létszám: 35 fő

Technikai létszám: 2 fő

A bölcsőde egyéb szolgáltatásai

- sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása
- időszakos gyermekfelügyelet
- só szobai szolgáltatás.

Integrált csoport

Sajátos nevelési igényű gyermek fogalmának meghatározása a következő: „az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd”. A differenciált egyéni fejlesztés a kisgyermeknevelők egyik legfontosabb munkaköri feladata, hiszen minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy a saját tempójában haladva kapja meg azt a minőségi gondozást és nevelést, amely a legjobban és legeredményesebben biztosítja harmonikus fejlődését. Az intézmény a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében az integrált nevelés feltételeinek biztosítására és javítására törekszik, mert számuk évről-évre növekszik. Minden család természetes és jogos vágya, hogy gyermeke egészséges legyen. Ha a gyermek sérülten jön világra, annak feldolgozása nehéz és hosszú folyamat, ebben nagy segítséget jelent a bölcsőde integrált ellátása. A bölcsőde és a szülők kölcsönösen segítik egymást a gyermek gondozásában, nevelésében, fejlesztésében. Fontos feladat erősíteni a szülőket, hogy képesek arra, hogy megbirkózzanak a gyermekük másságából adódó nevelési és egyéb feladatokkal. Az elmúlt évben 15 fő sajátos nevelési igényű gyermek részesült gondozásban. A gyermekek csoportba szoktatása problémamentes volt, egészséges társaik és a szülők is elfogadták őket. A munkát gyógypedagógus is segíti. Az elmúlt gondozási évben, autista, kevert specifikus fejlődési zavarban szenvedő, mozgásfejlődés speciális zavarú, érzékszervi fogyatékos (nagyothalló), Joubert szindrómás gyermekek részesültek bölcsődei gondozásban.

Időszakos gyermekfelügyelet

2017. évben az ellátást 53 fő, 1551 alkalommal vette igénybe. A szolgáltatást más-más okból kéri a szülők. Van, aki csak együtt akar lenni gyermekével, figyelni társkapcsolatait, játékát, s ez által olyan helyzetekben láthatja, ami eltér az otthoni környezettől. Rendkívül előnyös, hogy a szülők gyermekeik számára saját igényük szerint, időpont- és időtartam-korlátozás nélkül vehetik igénybe a szolgáltatást. A gyermekekben a kisgyermeknevelőkhöz és társaikhoz való kötődéssel kialakul a közösségi élet igénye. Van olyan szülő, aki segítséget vár gondozási-nevelési gondjai megoldásához, (pl. gyermeke nem alszik, nem tud játszani), vannak, akik hivatalos ügyeket intézik, vagy egyszerűen csak házimunkát végeznek. A felvétel folyamatos, előjegyzés alapján történik. A szolgáltatás igénybevételéhez bejelentkezésre van szükség, amely a bölcsőde nyitva tartási ideje alatt vehető igénybe.

Sószoba

Az alapellátásban elhelyezett gyermekek számára preventív jelleggel, délelőtti időszakban biztosítják a sószoba látogatását.

A sószobában a Somadrin klímaoldat folyamatos párolgása során jelentősen emeli a helyiség relatív páratartalmát, serkentve a légzőszervek aktivitását, a hörgők öntisztulását, amely által csökken a nyálkahártya gyulladása. A sós levegő jótékony hatásának köszönhetően az őszi-téli időszakban látványosan csökkent a légúti megbetegedések miatt hiányzó gyermekek száma. A sószoba kialakításával lehetőség nyílik arra, hogy a légtisztító klímaoldat segítségével megelőzzék a légzőszervi betegségeket, a kialakult tüneteket pedig csökkentsék. A só szobában eltöltött idő ősztől-tavaszig szerves része a napirendnek, a gyerekek al csoportokban napi fél órát töltenek játékkal egy külön erre a célra berendezett szobában, ahol a gyerekek finom motorikus mozgását és kreativitásukat fejlesztő játékokat játszanak.

Rendezvények

Rendezvény	időpont	tevékenység
Farsang	február	mondókák, énekek tanulása
Nyílt nap- „Bölcsődekóstoltató”	április	szülők, leendő bölcsődések ismerkedése a bölcsődével
Húsvét	április	mondókák, énekek tanulása
Bölcsődék Napja	április	csapatépítő tréning
Anyák napja	május	mondókázás, ajándékkészítés
Gyermeknap	május	közös játék a szülőkkel
Bölcsődei búcsúztató	június	közös bölcsődei évbúcsúztató a szülőkkel
Családi munkadélután	ősszel	kerti növények rendezése, kerti ülőke felújítása, gondozási egység festése, matató fal készítése
Mikulás	december	szülőkkel nagyszülőkkel közös Mikulás-ünnepség
Karácsony	december	ünnepi énekek, mondókák megtanulása
Papírgyűjtés	két alkalommal	aktív szülői támogatással
Érdekképviseleti Fórum		a szülők nem éltek panasszal

A bölcsődében zajló gondozói, nevelői munkát a hagyományok és a jelenkor tapasztalatainak ötvözte jellemzi. Fontos, hogy a gyermekek feltétel nélküli elfogadásban részesüljenek, így megteremtve számukra a szeretetteljes, biztonságos légkört, családjaikkal együttműködve. A gondozási folyamatokban nagy szerepet kap a játéktevékenység mellett az ének, zene, és tánc, ezzel még inkább elősegítve a gyermekek fejlődését. A beszéd és szókincsfejlesztés a versek, mondókák és mesék útján történik a kézműves foglalkozások mellett.

Képzések

A bölcsődei dolgozók számára fontos kitűzött cél, hogy a tárgyi feltételek mellett biztosított legyen a színvonalas gondozó-nevelői munka. Ehhez nélkülözhetetlen a korszerű ismeretekre támaszkodó, jól szervezett, összehangolt munka és a jó munkahelyi légkör. Az ismeretek bővítése megkívánja a folyamatos tanulás jelenlétét, ami képzés, önképzés és továbbképzés keretében nyilvánulhat meg. 2017-ben négy fő a Neumann János Egyetem csecsemő és kisgyermeknevelő BA alapszakon kezdte meg tanulmányait. Hat fő vett részt a „Színház pedagógia és drámapedagógiai elemek alkalmazása kisgyermeknevelők sikeres szakmai munkájáért” című képzésben.

Mátis Kálmán utcai bölcsőde

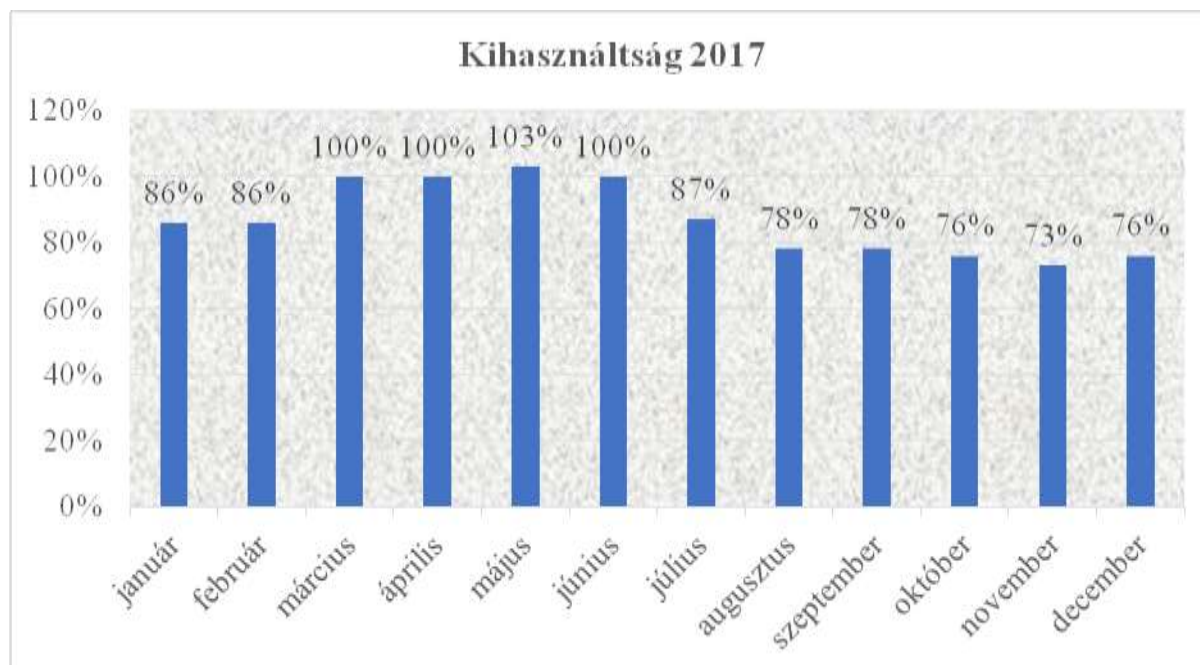
Kihasználsággal kapcsolatos adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma: 76 fő

Nyitvatartási napok száma: 227 nap

A gondozási évben teljesített gondozási napok száma: 15 057 nap

Az éves kihasználtság: a gondozottakhoz viszonyítva: 87 %

Mátis Kálmán utcai Bölcsőde kihasználtsága a 2017-es évben

Éves kihasználtság: 87%.

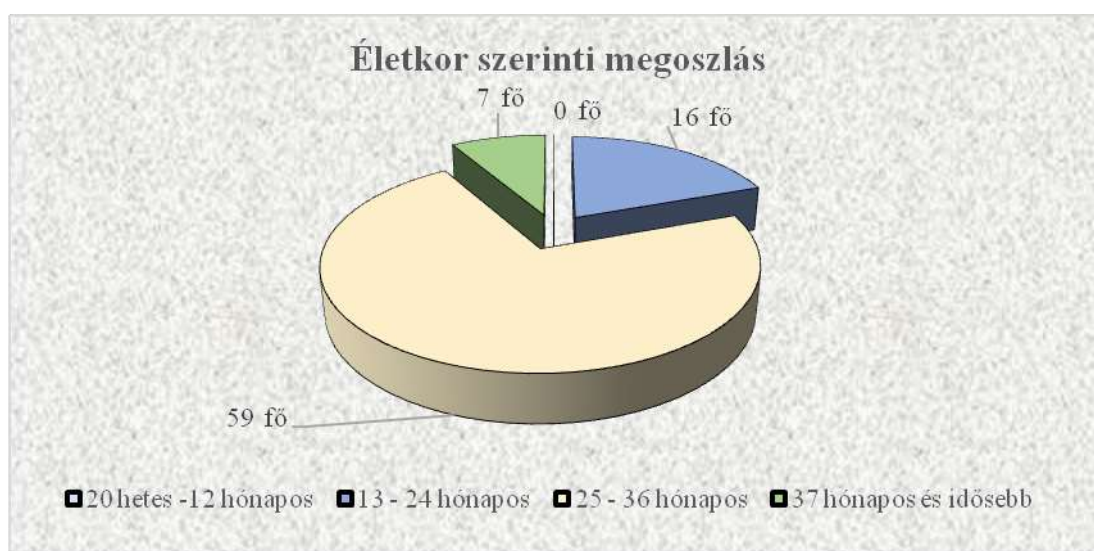
2017. december 31. napján normatív kedvezmény alapján igénybe vehető ingyenes étkeztetésben részesült gyermekek száma összesen: 53 fő.

Ebből:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek: 1 fő

- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek: 4 fő
- családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek: 2 fő
- 3 vagy több gyermekes család gyermeke: 9 fő
- család jövedelme alapján: 37 fő

Gyermekek életkori megoszlása 2017. 12. 31-én:

A bölcsőde személyi feltételei:

Szakmai létszám: 18 fő

Technikai létszám: 2 fő

A bölcsőde kiemelt célja, a nevelési alapelvek betartása mellett, igényes szakmai munka megteremtése, amely kiterjed a gondozási-nevelési feladatokra, figyelembe veszi a gyermek érzelmi fejlődését, szocializációjának segítését. A gondozás mellett az utóbbi években előtérbe került az értelmi fejlődés fokozottabb támogatása. Ez megmutatkozik a gyermekek környezetének gondosabb kialakításában, a tevékenységek körének szélesítésében, a fejlesztő játékok, eszközök gondosabb válogatásában, a felnőtt aktívabb részvételében, a gyermekek tevékenységében, kommunikációjában. A bölcsőde a fent említett kiemelt célok és törekvések mellett, amely megvalósul a napi szakmai munkán belül, szintén fontosnak tartja a családok és bölcsőde kapcsolatának erősítését, szinten tartását. A gondozási év folyamán feladatuk ennek színtereit bővíteni, színesíteni, erre adnak lehetőséget az ünnepek, hagyományok, jeles napok készülődései, és az ünneplés napjai.

Rendezvények

Rendezvény	időpont	tevékenység
Bohóc-nap	január	ráhangelődés a farsangi időszakra, télűző mulatozás
Farsang	február	csoportszobák feldíszítése, álarcok kalapok készítése, zene, tánc
Víz világnapja	március	víz, mint elem megjelenítése (locsolás, pancsolás) kék színű felsőruházat viselése

Húsvét	április	versek, mondókák, dalok tanulása, nyuszi simogatás
Föld Napja	április	cserepes növények gyűjtése és a bölcsőde kertjébe történő kiültetése a szülőkkel együtt
Nyílt nap	május	szülők, leendő bölcsődések ismerkedése a bölcsődével
Bölcsődék Napja	április	bölcsőde 50 éves jubileumának ünneplése ebéd keretében
Anyák napja	május	verstanulás, ajándékkészítés (gipsz lenyomat, kókuszgolyó)
Kerti-parti	június	családi nap, bölcsődei évbúcsúztató egész napos programmal
Állatok világnapja	október	mini állatkert kialakítása, ismerkedés az állatokkal
Tök-jó nap	október	kiállítás gyerekek által gyűjtött gyümölcsökből, zöldségekből 64 család részvételével
Családi munka délelőtt	ősz	játszóudvar rendbehozatala, növényültetés, játékok felújítása, „matató fal” készítése
Mikulás	december	szülőkkel közösen mondókázás, éneklés, babazsúr
Karácsony	december	csoportszobák feldíszítése, karácsonyfa állítás, ajándékok a gyermekeknek
Papírgyűjtés	évente két alkalommal	a papírgyűjtés eredményeként játékok vásárlása
Szülői értekezlet	három alkalommal	tájékoztatás szülők részére
Érdekképviselői Fórum	március	szülők nem éltek panasszal

Képzések

Tudásuk gyarapítására ebben az évben is kaptak lehetőséget a dolgozók, 3 fő pontszerző képzésen vett részt. 3 fő felvételt nyert főiskolai képzésre, amelyeket Jászberényben és Szarvason folytattak csecsemő és kisgyermeknevelő BA képzésben. Ebben az évben sok gyakorlati tevékenység színesítette az önképzést.

Széchenyi sétányi bölcsőde

Kihasználtsággal kapcsolatos adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma: 76 fő

Nyitvatartási napok száma: 226 nap

A gondozási évben teljesített gondozási napok száma: 11 497 nap

Az éves kihasználtság: a gondozottakhoz viszonyítva: 66 %

Széchenyi sétányi Bölcsőde kihasználtsága a 2017-es évben

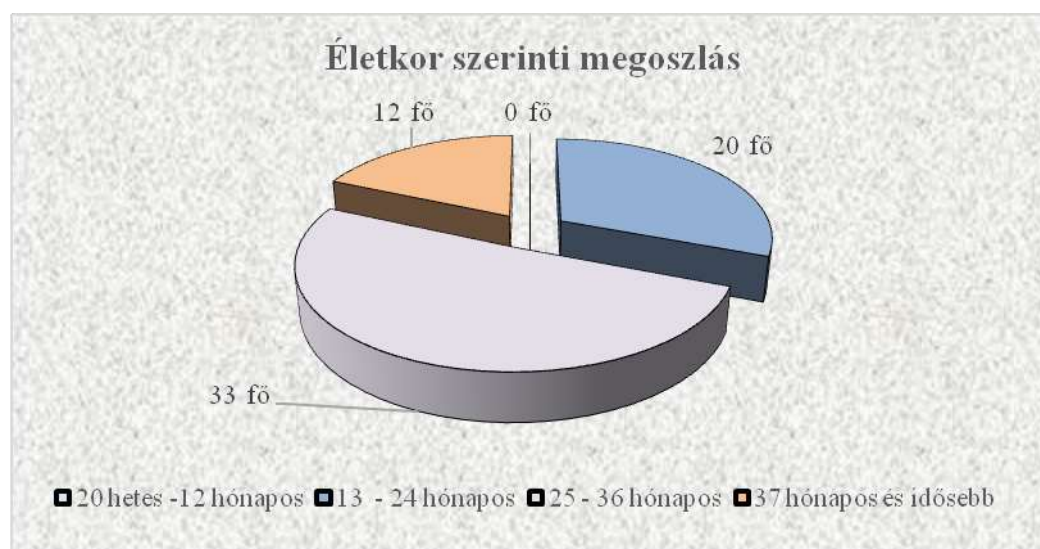
Éves kihasználtság: 66%.

2017. december 31. napján normatív kedvezmény alapján igénybe vehető ingyenes étkeztetésben részesült gyermekek száma összesen: 50 fő.

Ebből:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek: 4 fő
- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek: 2 fő
- 3 vagy több gyermekes család gyermeke: 6 fő
- család jövedelme alapján: 38 fő

Gyermekek életkor szerinti megoszlása 2017. december 31-én:

A bölcsőde személyi feltételei:

Szakmai létszám: 18 fő

Technikai létszám: 2 fő

Szakmai munka:

A bölcsőde feladata a család segítése érdekében, hogy a szülők munkaideje alatt biztosítsa gyermekeik számára a harmonikus, kiegyensúlyozott, biztonságot nyújtó gondoskodást. Fontos a szülőkkel való kapcsolattartás, valamint az egyéni és csoportos megbeszélés. A szülőkkel történő fokozatos beszoktatás során a kisgyermek és a gondozónő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában. Ez jelentősen megkönnyíti beilleszkedését a közösségbe és csökkenti az adaptáció során fellépő negatív tüneteket. A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését.

A bölcsődei nevelésben fontos a személyre szóló bánásmód, amely a gyermekek egyéni sajátosságához és igényeihez igazodó gondozást és nevelést jelent. A nevelés legfőbb területei a gondozási helyzetek és a játék. A hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatására nagy hangsúlyt fektetnek, szükség esetén külső szakemberek bevonásával együttműködve.

A bölcsőde és a család

A bölcsőde a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. A családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a gondozónők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. Ennek alapvető feltétele a családdal való együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól az írásos tájékoztatáson át a különböző rendezvényekig magukba foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket a bölcsőde, illetve a család teremt meg.

Az együttműködés formái:

- Beszélgetések érkezéskor, hazamenetelkor, egy-egy időszak végén.
- Szülői értekezletek.
- Szervezett programok (Pl.: mikulás, farsang, gyermeknap).
- Családlátogatás.
- Üzenő füzet.
- Hirdetőtábla.

Rendezvények

Rendezvény	időpont	tevékenység
Farsang	február	csoportszobák feldíszítése, vidám jelmezek, zene, tánc
Nyílt nap	április	szülők, leendő bölcsődések ismerkedése a bölcsődével
Húsvét	április	húsvéti dekoráció, ajándék a gyermekeknek régi hagyományok felelevenítése
Anyák napja	május	verstanulás, ajándékkészítés
Gyermeknap	június	közös bölcsődei évbúcsúztató a szülőkkel, óvodába készülők búcsúztatója
Mikulás	december	verstanulás, Mikulás-ünnepség szülőkkel együtt

Érdekképviselői Fórum		szülők nem éltek panasszal
-----------------------	--	----------------------------

Képzések

2017-ban 3 szakdolgozó vett részt pontszerző képzésben. A bölcsőde vezetője csecsemő- szülő kapcsolat-diagnosztika és konzultáció szakirányú továbbképzési szakon másoddiplomát szerzett. Az önképzések elsősorban folyóiratokból, szakmai anyagokból történtek.

Önképzések témái:

- Dackorszak kezelése kisgyermekkorban.
- Bölcsődei beszoktatás.
- Megkésett beszédfejlődés.
- Játékos beszédfejlesztés 1,5-2 éves korban.
- Hárítás felsőfokon: soha nem hibázom én.
- Mennyi alvásra van szüksége a 2-6 éves gyerekeknek.
- Családi ciklusok és azzal járó változások.
- Élet a bölcsődében.
- Elkényeztetés gyermekkorban.
- Kisgyermekkorai gyógytorna.
- Down kóros gyermekek.

A bölcsődék hitvallása

A 0-3 éves korosztály nevelésének, gondozásának minősége rendkívül meghatározó, hiszen az egészséget, a jólétet, az együttműködés képességét, a szociális készségeket és vágyat mind-mind ezek az élmények befolyásolják. Ebben az időszakban a szellemi, érzelmi és szociális készségek kibontakoztatása a legfontosabb feladat, melyhez egy holisztikus szemléletű, a gyermek szükségleteire és jogain alapuló integrált, a szülőket és a társszakmákat bevonó programra van szükség. Minden gyermek egyedi szociális lény, akinek joga van derűs, szeretetteljes légkörben, elfogadó környezetben, a közösségben tevékenykedve megkapni mindazokat a fejlesztő hatásokat, amelyek segítségével sokoldalú, harmonikus személyiség válhat belőle. A bölcsődék arra törekszenek, hogy a gondjaikra bízott gyermekekből a világra nyitott, fogékony, érdeklődő, önállóan gondolkodni tudó emberek váljanak.

4.3. Gyermek átemeni gondozása

Helyettes szülői ellátás

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata és az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa (továbbiakban: Alapítvány) között létrejött ellátási szerződés értelmében 2009. január 1-jétől gyermekjóléti alapellátás körében a Kecskeméti SOS-Gyermekfalu helyettes szülői ellátást működtet. A szerződés hatálya 2009. január 1-től 2011. december 31-ig terjedt. A szerződés 2012. január 1-től határozatlan időtartamra ismételt megkötésre került.

A szerződéssel a gyermekfalu egy időben 4 olyan kiskorú befogadását, gondozását, ellátását biztosítja, akiknek családban történő nevelését a szülő meghatározott, általában rajta kívülálló okok miatt átmenetileg nem tudja biztosítani.

Átmeneti gondozásban résztvevők eset-, valamint éves átlagos létszáma

A szolgáltatást igénybevevők számának alakulása esetszám szerint

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
21	12	4	7	22	12	14	14

A táblázatból az látszik, hogy 2016-hoz képest az esetszám nem mutat emelkedést.

Az átmeneti gondozásból, a szakellátásba került gyermekek számának százalékos arányában csökkenő tendenciája az elmúlt évben nem folytatódott, az arányok megfordultak és ismét a 2014. évi állapothoz hasonlóak. A helyettes szülőtől a gyermekek 75%-a nevelőszülőhöz került, 25%-uk került vissza vérszerinti családjukba szüleikhez, vagy más vérszerinti rokonhoz.

A szakellátásba kerülés legfőbb okai:

- igazságügyi szakértő véleménye szerint a szülők személyiségállapotukat tekintve jelenleg alkalmatlanok a gyermekek nevelésére,
- vérszerinti szülő súlyos betegsége, vagy halála miatt.

A szakellátásba és a hazakerült gyermekek számának alakulása százalékos megoszlásban

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
szakellátásba került	83%	50%	72%	69%	0%	0%	75%
haza került	17%	50%	28%	31%	100%	100%	25%

Az elhelyezést kiváltó okok

Az ellátásban eltöltött időt jelentős részben az határozza meg, hogy mi volt az alapvető problémája a családnak, amikor a gyermek/ek gondozása szükségessé vált. A szülők által a kérelemben megfogalmazott indokok mellett sokszor egyéb okok is álltak a háttérben, amelyek a gyermekek átmeneti gondozásának szükségességét előidéztek. Az elmúlt év folyamán a helyettes szülői ellátást elsősorban az anya betegsége, családi konfliktusok és a gyermekek elhanyagolásának gyanúja miatt kérték a Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársai. Az átmeneti gondozás időtartama ezekben az esetekben igen változó volt, de egyetlen esetben sem haladta meg a 4 hónapot.

Az ellátottak száma korcsoportok szerint

A helyettes szülőnél átmeneti gondozásban részesült gyermekek mind 12 év alattiak voltak, 1 gyermek volt, aki életkorából (1,5 éves) adódóan nem járt semmilyen intézménybe. A testvérek egyetlen esetben sem lettek elválasztva egymástól, az elhelyezés során figyelembe lett véve a gyermekek egyéni szükséglete is. Kötődésük fenntartása érdekében minden gyermek számára biztosítva lett, hogy iskola-, óvoda- és bölcsődeváltás nélkül legyen lehetősége szociális kapcsolatainak ápolására. Minden esetben az átmeneti gondozás kezdetén felvették a kapcsolatot a gyermekek pedagógusaival, bölcsődei gondozóival, így segítve a gyermekek biztonságérzetét.

Az ellátottak száma korcsoportok szerint

FŐ

0-3 éves	3
4-5 éves	3
6-13 éves	5
14-17 éves	0
Összesen:	11

A Gyvt. rendelkezéseinek megfelelően valamennyi esetben elkészült a gyermekek egyéni gondozási, nevelési terve. Az ESZII Család- és Gyermekjóléti Központjával a szervezet kapcsolata folyamatos, rendszeres, szakmai párbeszédre épülő. Panaszbeadványra nem került sor. Egy család esetében fordult elő, hogy az év folyamán többször fordultak segítségért a szervezethez, gyermekeit egyedül nevelő édesanya betegsége miatt volt szükség a gyermekek ellátására.

2017. januártól az eddig a nevelőszülői hálózatba tagozódva működő helyettes szülőt a Kuckó Gyermekek Átmeneti Otthona szervezeti egységéhez sikerült áthelyezni, így az alapellátás keretében működő szolgáltatások egy intézményben kapnak helyet.

Gyermekek átmeneti otthona

Az Alapítvány 2015-ben európai uniós forrásból alakította ki a 12 férőhelyes „Kuckó” Gyermekek Átmeneti Otthonát, amely 2015. július 1-jétől kezdte meg működését. Az ellátást a krízishelyzetbe jutott gyermekek számára biztosítják, lehetővé téve a csecsemőkorú gyermekek édesanyjával való közös elhelyezését is. Ezzel az új intézménnyel a prevenciós munka is előtérbe került, amelynek célja a gyermek családból való kiemelésének elkerülése. Az elmúlt két és fél évben 91 gondozott lakott átmeneti jelleggel a Kuckóban.

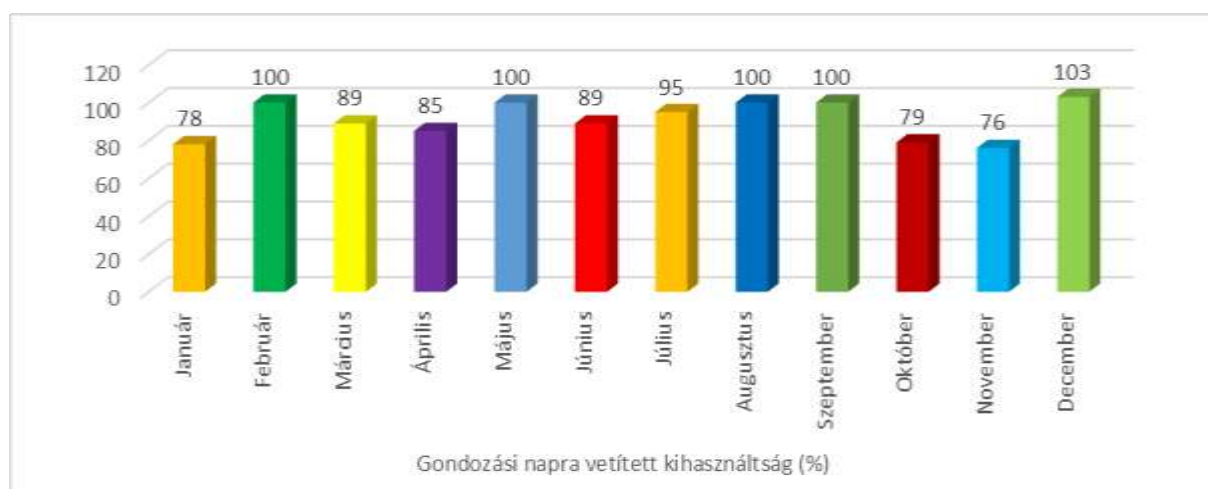
Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata 2015-ben együttműködési megállapodást kötött az Alapítvánnyal, a gyermekjóléti alap- és gyermekvédelmi szakellátás feladatainak ellátásában való szerves közreműködésre, partneri együttműködésre. Az együttműködési megállapodás alapját képezi az évente megkötött támogatási szerződésnek, amelyben az önkormányzat mindenkor költségtérítésében meghatározott összeggel támogatja az Alapítvány munkáját, mint az önkormányzat által kötelezően ellátandó feladatok megvalósításában közreműködő szervezetet.

A „Kuckó” Gyermekek Átmeneti Otthona kihasználtsága a 2017. év folyamán az elmúlt évhez hasonlóan alakult, 24 gyermek és 9 anya vette igénybe a teljes körű ellátást nyújtó szolgáltatást. A statisztikai adatok azt mutatják, hogy több esetben sikerült a gyerekeket a vér szerinti családjában tartani, illetve a problémák nagy része kevesebb, mint 1 év alatt megoldódott.

A szolgáltatást igénybevevők számának alakulása esetszám szerint

Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
15 fő	12 fő	14 fő	18 fő	12 fő	14 fő	12 fő	12 fő	12 fő	10 fő	12 fő	13 fő

A Kuckó kihasználtsága soha nem volt alacsonyabb 76%- nál, illetve négy olyan hónap is volt az elmúlt évben, amikor maximális kihasználtsággal működött és volt egy hónap (december), amikor a működési engedélyben szereplő létszámot is túllépte.

A befogadás minden esetben a szülő beleegyezésével történt, ezáltal a szülő joga, gyermeke neveléséhez nem sérült. Az elhelyezés határozott időtartamra szól, annak függvényében, hogy a családban kialakult krízishelyzet előreláthatóan mennyi idő alatt szűnik meg.

A legtöbb esetben nehéz megállapítani a bekerülés fő indokát, a probléma gyökerét, hiszen minden eset összetett, több problémát is hordozott a család, a szülő vagy a gyerek. Az elhelyezést kiváltó okok között a családi konfliktusok, elégtelen lakhatási körülmények és a szülők életvezetési problémái voltak a legjellemzőbbek. 2016-ban több esetben a szülő betegsége miatt került sor a gyermekek átmeneti gondozására, míg 2017-ben ez egyetlen család esetében okozott problémát.

Az elhelyezést kiváltó okok	család
Szülők egészségei problémái	1
Rossz szociális körülmények, szülők lakhatási problémái	11
Családi problémák, konfliktusok	5
Szülők életvezetési problémái	5
Összesen:	22

Az elhelyezést kiváltó okok között szerepelt a rossz szociális, lakhatási körülmények megléte. Ezekben az esetekben hosszabb időszakra van szükség, hogy a gyermek és esetenként az édesanya megnyugtató lakhatási körülmények közé kerüljön ki az intézményből, más esetekben azonban elegendő volt egy-két napig igénybe venni a szolgáltatást.

A gyermekek megoszlása a gondozásban töltött idő szerint

csak ideiglenes gondozásban részesült	0-3 hónap	4-6 hónap	7-10 hónap	10-12 hónap
3	13	7	1	3

Az ellátottak életkori megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy a gyermekek túlnyomó többsége bölcsődés, illetve kisiskolás korú. Az elmúlt egy évben 9 esetben a gyermekek édesanyjukkal közösen vették igénybe a szolgáltatást.

Az ellátottak száma korcsoportok szerint	Fő
0-3 éves	10
4-6 éves	3
7-10 éves	8
14-17 éves	3
anya	9
Összesen:	33

Az átmeneti gondozásból kikerültek száma 15 fő volt 2017-ben. Kilenc gyermeket szüleikhez, öt gyermek családok átmeneti otthonába költözött, így az átmeneti gondozásuk tovább folytatódott, szakellátási elhelyezésre egy gyermek esetében került sor.

Továbbra is nagy probléma, hogy a családok nagy része nehéz anyagi körülmények között él. A szülők jelentős része aluliskolázott, ezért nehezen tud elhelyezkedni a munkaerőpiacon.

Az elmúlt év folyamán 20 esetben került elutasításra átmeneti gondozás iránti kérelem:

- 10 esetben férőhely hiánya miatt
- 3 esetben az ellátásra vonatkozó indokok nem voltak megfelelőek
- 2 esetben a szülő nem egyezett bele az átmeneti gondozásba
- 5 esetben már megoldást találtak a család problémájára

Az elmúlt évben is nagy hangsúlyt kaptak a színes programok, kirándulások, melyek a szabadidős tevékenységen túl a szülői szerep megerősítését célozták.

A fentieket összegezve az intézmény 2017-ben 91%-os kihasználtsággal működött, 12 férőhelyen 33 ellátott fordult meg egy év alatt. 9 család, 14 gyermek. A szolgáltatást igénybe velők 78%-a kecskeméti illetőségű volt.

Családok átmeneti otthona

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata 2005. január 1. napjával kötött ellátási szerződést a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal 21 férőhelyes családok átmeneti otthona működtetésére.

Célkitűzések, feladatok és szakmai munka

Az otthonban folyó ellátás elsődleges célja az otthon lakóinak testi-lelki gondozása, valamint a szülők képessé tétele az önálló életvitelre.

Az otthon megszakítás nélküli munkarendben működő bentlakásos intézmény, amely alapellátás keretében működik, ellátási területe Kecskemét közigazgatási területe. Átmenetileg vagy tartósan hajlék nélkül maradt családoknak biztosít elhelyezést, hogy családi kötelékben maradván együtt élhessenek, további élethelyzetük kialakításához lehetőséget kapjanak.

A családok átmeneti otthona szolgáltatás célja olyan szülők – családok segítése, akik alkalmasak arra, hogy gyermekeiket neveljék, de átmenetileg, krízishelyzetük okán nem tudnak gyermekeik lakhatásáról, fizikai, értelmi, érzelmi fejlődéséről gondoskodni.

Az otthonban lehetőség van arra, hogy a gyermekek ellátatlanságát és veszélyeztetettségét oly módon szüntessék meg, hogy közben a család együtt maradhat. Ennek legfőbb indoka, hogy a veszélyeztetett gyermekek egy részét nem saját szüleiktől kell megvédeni, hanem a krízisbe jutott szülő támogatásán keresztül, a szülők közreműködésével lehet a család problémáit megoldani.

Minden beköltöző családdal az intézmény megállapodást köt, amely tartalmazza az ellátást igénybevevők adatait, a család, valamint az intézmény által vállalt feladatokat, az ellátás kezdetének időpontját, valamint a gondozás maximális idejét és a fizetendő térítési díj irányadó összegét. Beköltözéskor a családok megismerik az intézményt, a tárgyi feltételeket, a házirendet, majd megismerkednek azokkal a dolgozókkal, akik közvetlenül a családdal foglalkoznak. Ezek után az anamnézis felvétele, majd a gondozási terv készítése következik. Ebben fogalmazzák meg a család céljait, amelyeket rövidtávú célokra bontanak le, határidőket megjelölve. A gyermekről elkészítik az egészségügyi felmérőlapot, megbeszélik iskolai, óvodai előmenetelüket, napi szokásaikat. Az ellátás igénybevétele önkéntes (szülő kérelmére történik), ezért a tervezett gondozási idő lejártá előtt is bármikor kérheti a család a gondozás megszüntetését. Az ellátás maximálisan 12 hónapra vehető igénybe, amely további hat hónappal meghosszabbítható, amennyiben a család helyzete nem rendeződik megnyugtatóan.

Szakmai létszám és szakmai képesítés

- 1 fő intézményvezető – hittanár, gyermek és ifjúságvédelmi tanácsadó
- 2 fő családgondozó – szociálismunkás, hittanár, gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó
- 1 fő szakgondozó - gyógypedagógiai asszisztens
- 2 fő gondozó – gyermek- és ifjúságfelügyelő,
- 1 fő pszichiáter
- 1 fő pszichológus
- 1 fő jogász
- önkéntes munkaerő.

Gyakorlati képzések:

- 3 fő Semmelweis Egyetem EKK Mentálhigiéné Intézet szociális munka mesterképzésében vesz részt,
- 14 fő a Károly Gáspár Református Egyetem szociális munkás hallgatói közül intézménylátogatáson vettek részt a családok átmeneti otthonában.

Kapcsolattartás intézményekkel

Az intézmény a Család- és Gyermejjóléti Központ munkatársaival napi szakmai munkakapcsolatban áll, az SOS Gyermekfaluvá pedig együttműködési megállapodás keretén belül kölcsönösen segíti egymás munkáját a két intézmény. Ezen túl az intézmény az ellátottak óvodáival, iskoláival, gyermekorvosaival és a védőnőivel, valamint a gyámhivatallal is rendszeres kapcsolatban áll. A Piarista Gimnázium diákjai önkéntes segítő munkát végeznek az otthonban.

Rendszeres foglalkozások az anyaklub keretében

Az anyaklub programjai az otthonban lakó édesanyák testi, lelki, szellemi egészségének megőrzésében, a szabadidő hasznos eltöltésében és a mentális gondozásban töltenek be fontos szerepet. Anyák klubja keretében különböző programokat szerveztek 2017-ben: farsangi multság, húsvéti megemlékezés, családi majális az arborétumban, anyák napi rendezvény, gyermeknapi műsor, koszorúzások és állami ünnepi megemlékezések, Mikulás, Karácsony, Újév ünnepe, kirándulás a Vadasparkba, színházlátogatás, pszichológiai előadás a hatékony gyermeknevelésről. A hagyományokhoz híven az otthonban lakó családok gyermekei ünnepi műsorral kedveskedtek a

Margaréta-, a Jó Pásztor-, és a Platán Otthon lakóinak, illetve valamennyien részt vettek a görög katolikus egyház évzáró rendezvényén is. Az idén is megünnepezték az óév búcsúztatását, ezen felül szerepet kaptak a kézműves és személyiségfejlesztő foglalkozások is.

Kiegészítő programok, lehetőségek

- Bibliaóra: Az édesanyáknak bibliaóra kétheti rendszerességgel, ahol az evangélium örömhírét erősíti az útkeresőkben.
- Ruhaválogatás: Havonta egy alkalommal lehetőségük van a lakóknak ruhaválogatásra saját maguk és gyermekeik számára.
- Egyéni esetkezelés: Életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás.
- Korrepetálások: Iskolások részére rendszeres korrepetálást tartanak a Piarista Gimnázium diákjai.
- Egészségügyi szolgálat: Háziorvosi rendelés a felnőttek számára, ingyenes gyógyszer ellátás a gyermekeknek. A csecsemők és kisgyermek egészségét havonta védőnő felügyeli.
- Pszichológiai támasz: a lakóknak lehetőségük van szakképzett pszichológussal hetente segítő beszélgetést folytatni.
- Jogi segítségnyújtás: jogi végzettségű önkéntesektől kérhetnek tanácsot a lakók.

Egyedülálló Édesanyák Ösztöndíj Program keretein belül, gyermeküket egyedül nevelő édesanyák a tanév tartalma alatt, 10 hónapon keresztül részesülnek havi négyezer forint támogatásban.

Ellátotti kör jellemzői – célcsoport és jellemzői, létszám alakulása

A bekerülési probléma típusai:

- elégtelen lakhatási körülmények,
- hajléktalanná válás,
- bántalmazás,
- munkahely elvesztése,
- családi konfliktusok,
- krízishelyzetek.

Az átmeneti gondozást kiváltó problémák egy-egy család esetében nem egy adott problémát jelentenek, hanem problémák halmazát. 2017. évben leggyakrabban az életvezetési problémák, munkanélküliség okozott nehézséget, melynek háttérben a családok nehéz anyagi helyzete húzódott meg. További jelentős gondot jelentett a hajléktalanná válás veszélye, illetve a családon belüli konfliktusok számának emelkedése.

2017-ben a bentlakó szülőknek sikerült elhelyezkednie, munkát vállalnia.

Jellemzően, a családoknál felmerülő problémák alapján, a célok a következők:

- biztonság megteremtése,
- pszichiátriai, mentális problémák kezelése,
- életvezetési problémák kezelése,
- szenvedélybetegségek feltérképezése,
- munkavállalás elősegítése,
- hiányzó iratok pótlása,

- hatósági ügyekkel kapcsolatos segítségnyújtás,
- tanulási nehézséggel küzdők segítése, korrepetálása,
- gyermeknevelési problémák megoldása.

A 2017. év adatai

Intézménybe kerülés okai, családban jelentkező problémák beköltözéskor		
Szülők életvezetési problémái		12
Szülők szenvedélybetegsége		2
Családon belüli erőszak (bántalmazás)		5
Lakhatási problémák	Krízishelyzet	3
	Hajléktalanná válás	0
	Elégtelen lakhatási körülmény	7
Családi konfliktus		4
Megélhetési problémák		18
Diagnosztizált probléma (A családgondozás során felmerülő problémák.)		
Szülők életvezetési problémái		12
Szülők egészségügyi problémái		3
A gyermekek egészségügyi problémái		1
A szülők szenvedélybetegsége		2
Családon belüli erőszak (bántalmazás)		3
Családi konfliktus		4
Gyermekek magatartási problémái		15
Megélhetési problémák		16

Küldő intézmény	Családok száma
Család- és Gyermekjóléti Központ	8 család
Önkéntesen jött	2 család
Összesen:	10 család

A családok minimum 1, maximum 4 kiskorú gyermekkel laktak az intézményben.

	Család	Felnőtt	Gyermek	Összesen
Beköltözők száma az év folyamán	10	11	17	28
Kiköltözők száma az év folyamán	12	13	18	31
Meghosszabbítással az intézményben tartózkodók száma	1	1	1	2

Ellátottak száma:	2017 (fő)	
Gyermekek korosztály szerint:		
	0-3 éves	10
	4-5 éves	3
	6-13 éves	13
	14-17 éves	3

Fiúk összesen:		14
Lányok összesen:		15
összesen:		29
Szülők:		
Férfiak:	18 – 25	0
	26 – 35	1
	36 – 45	0
	45 -	0
Férfiak összesen.		1
Nők:	18 – 25	8
	26 – 35	3
	36 – 45	5
	45 -	2
Nők összesen:		18

Az ellátás időtartama	Ellátást igénybe vevő családok száma
0-3 hónap	6
4-6 hónap	4
7-12 hónap	3
12 hónapnál hosszabb	5
Összesen	18

MMSZ Családok Átmeneti Otthonában teljesített gondozási napok, létszám 2016. évi havi lebontása

	Gondozási nap	Létszám (fő) gyermek	Létszám (fő) felnőtt
Január	558	11	9
Február	476	9	8
Március	601	12	9
Április	534	9	8
Május	544	8	8
Június	520	10	7
Július	592	11	8
Augusztus	577	12	7
Szeptember	626	13	8
Október	595	10	7
November	499	10	6
December	527	11	6

A kigondozás folyamata

A legnagyobb problémát a családok kikerülési lehetőségének a megtalálása jelenti. Bármilyen okból is kerüljenek krízishelyzetbe, átmenetileg vagy tartósan fedélnélkülivé, a családok számára anyagilag teljesíthetetlen feladat a lakáshoz jutás. Szinte egyedüli reális alternatíva az albérlet, mivel nagyon kevesen tudnak önkormányzati lakáshoz jutni, így marad még a családtagok felkeresése, hogy befogadják őket. A tavalyi év során két családnak is sikerült szolgálati-, illetve szociális bérlakáshoz jutnia.

A kigondozás gyakorlatához hozzájárul:

- családi kapcsolatok feltérképezése,
- ösztönzés megtakarításra,
- munkahely keresés,
- szociális támogatások igénybe vétele,
- lakhatási lehetőségek.

A családok kikerülése az intézményből:

- önkormányzati lakásba költözött 2 család,
- más szociális intézménybe költözött 0 család,
- albérletbe költözött 10 család.

Fejlesztési tervek

Folyamatos feladat az intézmény környezeti, tárgyi feltételeinek javítása, fejlesztése. Megtörtént az intézmény tisztasági festése, tervek között szerepel az energetikai korszerűsítés (külső szigetelés, kazáncsere, nyílászárók cseréje, napelem-projekt), illetve az intézmény további bővítése.

Elégedettségi felmérések

Az intézményben minden évben elégedettségi felmérést végeznek, amely kiterjed a szolgáltatások minőségére, a gondozók munkájára és a szabadidős foglalkozásokra is. Az intézmény által nyújtott szolgáltatásokkal, valamint a gondozók munkájával elégedettek a lakók.

5. Intézmények ellenőrzése

2017. évben a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal tartott helyszíni hatósági ellenőrzést az ESZII által fenntartott bölcsődei ellátás, család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint család- és gyermekjóléti központ működése tekintetében. Az ellenőrzés főbb megállapításai az alábbiak voltak:

- Az ellenőrzés során jegyzőkönyvbe foglaltak szerint az intézmény nagy gondot fordított a szervezeti és működési szabályzat, illetve szakmai program aktualizálására. Kiemelkedő, hogy bölcsődei ellátás tekintetében a szakmai program tartalmazza a dokumentumba beépített bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja 2017. január 1-től hatályos rendelkezéseit.
- Az ESZII többcélú, közös igazgatású intézményként működik, amelyben mind a bölcsődék, mind pedig a család- és gyermekjóléti szolgáltatás elkülönült szakmai egységet képez.
- Az érvényes jogszabályi előírásokat figyelembe véve a család- és gyermekjóléti szolgálatnak, illetve család- és gyermekjóléti központnak elkülönült szakmai egységként kell működnie. A jegyzőkönyvben foglaltak szerint „a két szolgáltatás, illetve szakmai egység szervezetileg összemosódik.” Erre való tekintettel az intézmény vezetésének lehetővé kell tennie, hogy a két intézményegység egymástól elkülönülő szakmai egységként működjön.
- A bölcsődei ellátást érintő jogszabályváltozások értelmében a fenntartónak 2017. december 31-ig kellett gondoskodnia a bölcsődei dajka munkakör bevezetéséről és a 2016. december 31-én technikai, takarítói munkakörben dolgozó személyek bölcsődei dajka munkakörbe történő átsorolásáról, amelyről a fenntartó határidőben intézkedett.

- A megelőző vizsgálatok által megállapított hiányosságok a bölcsődékben megszüntetésre kerültek. Egy esetben kérték a fenntartó intézkedését, miszerint a Forradalom utcai Bölcsőde udvarán található homokozó keretének mintegy 30 cm-es magassága veszélyt jelent a kisgyermek számára.
- Minden bölcsőde esetében megállapítható, hogy mind a dolgozók, mind pedig a fenntartó törekszik arra, hogy tiszta, rendezett környezet fogadja a gyermekeket és az intézménybe látogatókat. A tárgyi és személyi feltételek meglétére nagy gondot fordítanak. Az intézmény további erőssége az egységes szemléletű, következetes vezetés.
- A Család- és Gyermekjóléti Központ épületével kapcsolatosan megállapítható, hogy korszerűsítésre, felújításra szorul. A fenntartó gondoskodik az intézmény új épületben történő elhelyezéséről, illetve az óvodai és iskolai szociális munka szervezéséről és biztosításáról, valamint további szakdolgozók alkalmazásáról.
- Az intézmény a munkavégzéshez szükséges tárgyi eszközökkel rendelkezik.
- „Az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága család- és gyermekjóléti szolgálatának, család- és gyermekjóléti központjának gyakorlata példa értékű valamennyi, a megyében működő család- és gyermekjóléti szolgáltatás számára.”

A 2017. évben a gyermekjóléti intézményekben Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint fenntartó lefolytatta a Gyvt. által előírt törvényességi és szakmai ellenőrzést, amelynek során a bölcsődék tárgyi feltételeiben merültek fel kisebb hiányosságok. A fenntartói ellenőrzés megállapításai az alábbiak voltak:

- A Széchenyi sétányi Bölcsőde teljes felújítása szükségszerű volt, amely a 2017. évben európai uniós forrás igénybevételével megkezdődött, várhatóan 2018 első felében be is fejeződik.
- A Mátis Kálmán utcai Bölcsőde épületének belső tisztasági festésére, valamint a játszóudvar rendezésére, füvesítésére van szükség.
- A Hunyadvárosi Bölcsőde tekintetében megtörtént a melegvizes hálózat és a fűtési rendszer teljes körű korszerűsítése. Szükségessé vált ugyanakkor a bölcsőde helyiségeinek tisztasági festése, illetve az udvari zöld területek frissítése, gyarapítása.
- A Klapka utcai Bölcsőde esetében az épület udvar felőli homlokzatának teljes felújítása, nyílászárók tekintetében az udvari ajtó és teraszajtók, illetve a fürdőszoba ablakának cseréje indokolt. A csoportszobák padlója kopott, felújításra szorul. A járdák töredezettek, repedezettek, felújításuk szükséges.
- A Lánchíd utcai Bölcsődében tisztasági festésre és a beltéri ajtók cseréjére lenne szükség. Az udvari zöld területek gyarapítása, illetve a kerítés festése vált esedékessé.
- A Forradalom utcai Bölcsődében az épület lábazata és homlokzata felújításra szorul. A kerítés festésre szorul, illetve a gyermekhomokozók magassága balesetveszélyes, ennek megoldása, átépítése szükségessé vált. Esedékessé vált továbbá a játszóudvar füvesítése és az udvari játékok karbantartása, pótlása.

- Az Árpádvárosi Bölcsőde jelentős felújításra szorul, amely a Széchenyi sétányi Bölcsődéhez hasonlóan európai uniós forrásból valósul majd meg. A beruházás várhatóan 2018. évben megkezdődik.
- Elmondható, hogy a már folyó és a jövőben várhatóan elinduló uniós projektek mellett több kisebb felújítás is megvalósult a bölcsődékben az önkormányzat éves költségvetésében meghatározott intézmény-felújítási, fejlesztési keret terhére.
- Szakmai hiányosságot a fenntartói ellenőrzések egy ellátás esetében sem tártak fel.

6. A jövőre vonatkozó javaslatok, célok

A Gyvt. 94. §-ának előírásai szerint a megyei jogú városnak bölcsődét, gyermekek átmeneti otthonát, családok átmeneti otthonát, illetve gyermekjóléti központot kell működtetnie. A Gyvt. által előírt szolgáltatásokat mind a gyermekjóléti központ, mind pedig a bölcsődék esetében biztosítja az önkormányzat, de ugyanez mondható el a Magyar Máltai Szeretetszolgálat családok átmeneti otthona ellátásáról, és az SOS Gyermekfalu helyettes szülői ellátásáról és gyermekek átmeneti otthonáról is.

Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése által elfogadott szociális szolgáltatástervezési koncepcióban az elsődleges célok között szerepel a szolgáltatások közelebb kerülése az ellátottakhoz, a gyermekjóléti intézmények törvényességének biztosítása, valamint az önkormányzat ellátási kötelezettségének teljesítése. Feladatként határozza meg a koncepció a család- és gyermekvédelem fejlesztését, a tevékenység javítását és ésszerűsítését, valamint a családi hajléktalanság kialakulásának megakadályozását.

A TOP-6.2.1-15 kódszámú „Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése” című pályázata lehetőséget ad több bölcsőde jelentős fejlesztésére, illetve új bölcsőde létrehozására. E pályázat kapcsán, Kecskeméten az alábbi fejlesztésekre kerül sor:

- Az Árpádvárosi bölcsőde infrastrukturális fejlesztése és a Klapka utcai bölcsőde eszközbeszerzése. Az Árpádvárosi bölcsőde fejlesztése keretében, 1.500 m² hasznos alapterületű bölcsőde épület felújítására kerül sor. A Klapka utcai bölcsőde esetében az eszközbeszerzés a gyermekellátó egységek berendezési tárgyainak és udvari játékoknak a beszerzését tartalmazza. A megvalósításra előreláthatólag 2018-ban kerül sor.
- 4 csoportos bölcsőde építése „Homokbányán”. Kecskemét Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában a Homokbánya kiemelt fejlesztési területként szerepel, melyhez a „Zöld város” modellprogram adja meg a keretet. Az önkormányzat egy környezettudatos, emberközpontú városrészt kíván itt kialakítani, ahol a területet jellemző ligetes környezetben sokféle egymást kiegészítő, egymással szoros kapcsolatban lévő funkció kap helyet, itt többek között egy új, 700 m² hasznos alapterületű, 4 csoportos, 52 férőhelyes bölcsőde kialakítására kerül sor. Az új bölcsőde a tervek szerint 2019 első negyedében kezdi meg működését.
- A Széchenyi sétányi Bölcsőde fejlesztése keretében, a 700 m² hasznos alapterületű, 6 csoportos bölcsőde épületének felújítására, valamint egy csoportszobával (14 férőhellyel) történő bővítésére kerül sor. A jelenlegi épület régóta leromlott műszaki állapotban van, ezért átfogó építészeti, gépészeti, épületvillamossági felújítása, energetikai korszerűsítése

indokolt. A beruházás 2017-ben megkezdődött, a bölcsőde ideiglenes helyről történő visszaköltözésének várható időpontja 2018. július.

A TOP-6.6.2-15 kódszámú „Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése” című felhívásra támogatási kérelem került benyújtásra „Új család- és gyermekjóléti központ létrehozása Kecskeméten” címmel. Az országban egyedülálló módon, új intézményben, kiváló körülmények között egy szakmai műhely jöhet létre a gyermekjóléti alapellátásban.

Kecskeméten jelenleg az ESZII keretében működő Család- és Gyermekjóléti Központ a Fecske u. 20. szám alatti, 100%-os önkormányzati tulajdonú ingatlanon működik. 2016. január 1. napjától a jogszabályi környezet változása miatt a kecskeméti család- és gyermekjóléti központnak járási ellátási kötelezettsége van, ami megnövekedett munkaterhet jelent. A jelenlegi épület a feladat ellátására nem alkalmas, felújítása, átépítése gazdaságtalan. Ezért döntött úgy Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése, hogy a pályázat benyújtásával lehetővé teszi a család- és gyermekvédelmi központ más ingatlanba történő elhelyezését. Indokolják a beruházást azok a modern szakmai követelmények, elvárások is, melyek megvalósítása fejlettebb infrastruktúrát igényel. A tervezett projekt keretében tehát új család- és gyermekjóléti központ kialakítását tervezi az önkormányzat a modern szociális munka bevezetése, a családfókuszú szociális munka létrehozása és szakmai műhelyként történő működése céljából. Az intézmény a műemléki védetség alatt lévő volt Rudolf Laktanya területén kap helyet. Az új család- és gyermekjóléti központ kialakítása három, használaton kívüli műemlék épület hasznosításával, örökségvédelmi értékeket megőrző felújításával, átalakításával és ezek esetleges bővítésével valósul meg. A projekt során hasznosításra és felújításra kerül a volt altisztképző és zuhany-mosókonyha épülete, valamint megtörténik az ezek közötti zárt kispuska lőtér romos épületének hasznosítása is. A projekt keretén belül az új épületkomplexum környezetének rendezése is megtörténik. A szakmai célok megvalósításához kapcsolódóan játék, sport és szabadidős tevékenység végzésre is alkalmas pihenőkert épül az épületegyüttes környezetében. A tervezett beruházás révén biztosítottá válik a megfelelő szakmai és intézményi háttér, valamint a társadalmi leszakadással veszélyeztetett családok és gyermekek helyzetének javítására irányuló programok megvalósítása. Az épületegyüttest és környezetét érintő infrastrukturális beruházás mellett a projekt a szakmai célok megvalósításához kapcsolódó eszközök beszerzését is tartalmazza. A beruházás előreláthatólag 2019-ben kerül megvalósításra.

Ugyancsak megnövekedett munkateherrel kell számolnia a Család- és Gyermekjóléti Központnak 2018. szeptember 1-jétől, amikor az új törvényi rendelkezések értelmében a járás területén működő köznevelési intézményekben óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet kell biztosítani. A 2018. év egyik összetett feladata lesz a jogszabály által előírt szakmai létszám toborzása és felvétele (25 fő!), valamint a szolgáltatás köznevelési intézményekkel egyeztetett beindítása.

7. Bűnmegelőzés

A 2017. évben is nagy szerepet játszott a csellengés és az utcai vandalizmus visszaszorításában, hogy nyolc közösségi tér működik hat városrészben önkormányzati és civil támogatásból. Ezek a helyszíneken számos szabadidős program, prevenció előadás, felvilágosító kampány és beszélgetés zajlott védett környezetben, alternatívát biztosítva a fiatalok számára szabadidejük eltöltéséhez.

A város legnagyobb lélekszámú városrészében, a Széchenyivárosban 2007 óta a Kecskeméti Spartacus Sportkör és Közösségi Tér rendezi az Eleven Közösségi Tér és Információs Ponttal együttműködve az „Éjszakai Forgatag” elnevezésű eseményt és más, sokszínű közösségi programot. A Forgatag megrendezésére havonta egy alkalommal kerül sor, ez a város egyik leglátogatottabb rendezvénye.

A Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ működtetésében - a város második legnagyobb lélekszámú lakótelepén az Árpádvárosban - 2015-től a Kék Elefánt Közösségi Tér és Ifjúsági Iroda várja prevenciós, fejlesztő és szabadidős programjaival a fiatalokat.

A nemzetközi hírű **Ciróka Bábszínház** számos olyan, gyerekeknek szóló előadást tűz műsorára, amelyek napjaink jellemző, olykor még tabunak is számító problémáit fogalmazzák meg a gyerekek számára is érthető nyelvezetben és előadásmódban. Nagy sikerű előadásokat tartottak például a válásról, a virtuális térben zajló zaklatásról, a függőségekről vagy a faji előítéletekről. Ezeket az előadásokat mindig beszélgetés követi a gyerekekkel, így nem csupán a szemléletformálásra, de a véleménynyilvánításra és az aktív párbeszéd kialakítására is alkalmasak.

A Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: megyei kapitányság) Bűnmegelőzési Osztálya, valamint a Kecskeméti Rendőrkapitányság (továbbiakban: városi kapitányság) Megelőzési és Áldozatvédelmi Osztálya bűnmegelőzési munkájában is kiemelt feladat a gyermek-és ifjúságvédelem.

Megyei kapitányság

Jelzőrendszer

A gyámhivatallal végzett munkát a rendszeres adatszolgáltatás mellett – 252 adatlap továbbítása, továbbá 10 külön jelzés 17 veszélyeztetett gyermek védelmében – szoros együttműködés jellemezte. A gyermekvédelmi jelzések okai voltak: hozzátartozók közti erőszak, eltűnés, felügyelet nélkül maradt gyermek, nem megfelelő szülői gondoskodás, elégtelen lakhatási körülmények.

A gyermekvédelmi rendszer Kecskemét megyei jogú város, illetve Bács-Kiskun megye területén átfogóan működött, a kölcsönös információáramlás tárgyidőszakban tovább javult. Szakirányítás keretében a helyi szervek számára – jelentési kötelezettséggel – meghatározásra került komplex gyermekvédelmi jelzőrendszeri értekezlet megtartása.

A köznevelési intézménybe látogató, prevenciós programokat oktató bűnmegelőzési előadók és az iskolák rendőrei továbbra is érzékelték jogsértéseket, és közreműködésüket igénylő problémákat.

Kapcsolódó programok, projektek

A megyei kapitányság a **Gyermekjogi Világnap**, valamint a **Nők Elleni Erőszak Megszüntetésének Világnapja** alkalmából Bűnmegelőzési Szakmai Napot szervezett „TUDAT-ÁLLAPOT” címmel. A tanácskozás célja volt a szakelőadók és meghívott vendégek eredményesebb munkavégzésének, együttműködésének ösztönzése.

Az „iskola rendőre” tevékenység és rendőrségi *prevenciós oktatóprogramok* kapcsán célzott felvilágosító tevékenységet folytattak bűnmegelőzési szakemberek, esetenként civil szervezetekkel együttműködve. A megyei kapitányság állománya a DADA és ELLEN-SZER programon felül 4 fővel, 7 iskola 112 osztályának 3318 tanulója részesítette oktatásban Kecskeméti Rendőrkapitányság illetékességi területén.

Hatékony párbeszéd alakult ki a rendőrség és a köznevelési intézmények között. Az iskolák és környéke drogmentességét is elősegítette a visszatérő rendőri jelenlét. A rendőrkapitányságok bűnmegelőzési előadói helyi szinten felmérték a gyermekeket veszélyeztető tényezőket, és intézkedtek a csökkentésükre.

Szakelőadók soron kívüli felvilágosító előadásokat tartottak azokban az intézményekben, ahol egyes bűncselekmények száma növekedett. Az osztályfőnökök az intézményekben megtapasztalt problémák szerint választottak a témákból. 2017-ben jelentősen megnőtt az érdeklődés a konfliktusmegoldására, düh és agresszió kezelésére irányuló, valamint az internet okozta veszélyek

megelőzését, a kezelés lehetőségét propagáló foglalkozásokra. Jellemzően általános iskolák kértek esetmegbeszélésre lehetőséget.

A **Safer Internet Day** (Biztonságos Internet Nap) keretében a helyi szervek visszatérően is megtartották az internetbiztonsággal kapcsolatos képzéseket és előadásokat. A megyében 1860 diák, 208 szülő, 36 tanár bevonásával valósult meg az előadások.

Az „**Gyere-k-épbe**” gyermekjogi regionális roadshow-ra több száz intézeti nevelt gyermek kapott meghívást, kiemelt témák voltak a csellengések veszélyei, a prostitúció megelőzése és az eltűnések problémája. A környezetvédelem jeles napjain (Föld Napja, Környezetvédelmi Világnap, Európai Mobilitás Hét) a szakelőadók részt vállaltak a diákok, családok környezettudatos nevelésében. Az országosan működtetett „Házhoz megyünk!” rendőrségi prevenciós program bővülésével, és a Mobil Bűnmegelőzési Centrum használatával több attraktív kitelepülés valósult meg.

Kecskeméten, 2017. május 26-án az Eltűnt gyermekek világnapjához kapcsolódó „**Ezer Lámpás Éjszakája**” rendezvényen mintegy 1000-1500 érdeklődő kapott tájékoztatást a bűnmegelőzési munkáról.

Folytatódtak a „**Nyár veszélyei**” című, biztonságos szünidőt előkészítő foglalkozások. 64 település 108 oktatási intézménye 595 osztályában került végrehajtásra a Bács-Kiskun megyében működő sajátos prevenciós oktatás. Az őszi beköszöntével az iskolai tematikus előadások újra előtérbe kerültek, az „**Őszi szünetben biztonságban**”, illetve a „**Tél veszélyei**” címmel is valósultak meg előadások.

Együttműködések

A megyei kapitányság bűnmegelőzési tevékenységének szélesítése, hatékonyságának fokozása érdekében együttműködik minden olyan szervvel, szervezettel, civil egyesülettel – polgárőrség, szakmai kamarák, kábítószerügyi egyeztető fórumok, gyermekjólét és gyermekvédelem területén tevékenykedők, vagyonvédelmi vállalkozások, nemzeti park, média képviselői, bevásárlóközpontok – amelyek bevonásával a lakosság újabb rétegei érhetőek el. A gyermek-, és fiatalok védelme érdekében szoros együttműködés alakult ki a KÉK VONAL Gyermekkrízis Alapítvánnyal, a Twist Olivér Gyermekvédelmi Egyesület, a HELPI-ELEVEN, Zöld Ernyő, 6pont Községi-tér, Gyermekmentő Szolgálat, Anthropolis, SOS Gyermekfaló dolgozóival. Kapcsolatfelvétel történt az Új Nemzedék Plusz kecskeméti munkatársaival, a Nyitott Szemmel – a Dél-Alföld Régió Gyermekéiért – Egyesület elnökével, valamint a Bács-Kiskun Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Házban ügyvitelt folytató egyenlő bánásmód referenssel.

Kiskorú személyek körözési munkájának szakirányítása

A megyei kapitányságon 18 év alatti személy eltűnését 1116 esetben regisztrálták a rendőrkapitányságok 1022 fiatalok és 94 gyermekkorú adatainak rögzítésével. A helyi szervek soron kívüli jelentési kötelezettsége által 30 gyermekkorú eltűnt ügyét követte nyomon kiemelten a szakirányítás, mely esetszám csökkenő tendenciát mutat. A visszatérően eltűntek prevenciós védelme érdekében a megyei kapitányság a gyámhivatalok, gyermekotthonok és az illetékes területi gyermekvédelmi szakszolgálat felé 8 esetben továbbított rendkívüli gyermekvédelmi jelzést a veszélyeztetettség rendezése céljából. Csavargó gyermek- és fiatalok személyek előállítására 154 esetben történt.

Gyermekmeghallgató szoba

A gyermekmeghallgató szoba használatára 2017-ben 42 esetben, ütemezetten, egyeztetett időpontban került sor. A tizennegyedik életévét be nem töltött terhelt vagy tanú, valamint a különleges bánásmódot igénylő sértett meghallgatására szolgáló rendőrségi helyiség kialakításáról szóló 34/2015. (XI. 10.) IM rendelet 1. mellékletében meghatározott feltételek szerinti szoba akkreditációja folyamatban van.

A 2016. év elején alakult „Gyermekeink Biztonságáért” Kiemelt Ügyek Munkacsoport feladatmeghatározása alapján 2017-ben is fokozott figyelmet kapott a gyermekvédelmi jelzőrendszer

működtetésében való részvétel. Az ifjúságvédelem területén a szakmai tapasztalatot megalapozza a megyei szakirányító aktív kapcsolódása az iskolai oktatóprogramokba. A korosztályi sajátosságokat, különbségeket, aktuális trendeket így könnyebb érzékelni, és az új jelenségekre (*Kék bálna, kihívásos „élet-halál játékok”*) – melyről a fiatalok mentális állapotával foglalkozó szakemberek által publikált szakirodalom nem áll rendelkezésre reagálni. A megyei kapitányság állománya 4 fővel vett részt „az iskola rendőre” programban, hiteles, önkéntes szakmai segítséget nyújtva a más szervezeti egységnél szolgálatot teljesítő iskolarendőröknek.

Kábítószer-megelőzés

A bűnmegelőzés terén a keresletcsökkentés feladatai kaptak leginkább hangsúlyt. A köznevelési intézményekben továbbra is fokozott igény jelentkezett a drogprevenációs oktatásra. A prevenációs előadók a kereslet csökkentése céljából minden fórumon, rendezvényen megtették a megfelelő intézkedéseket, végrehajtották oktatói feladataikat.

Az illetékességi területen az egyéb drogok jelenléte továbbra is elenyésző. Az új szerek tömeges kipróbálását – feltehetően a folyamatos és következetes prevenációs tevékenység hatására – komoly kockázatként értékeli az ifjúság nagyobb hányada. 2017-ben egy iskolából sem jeleztek ugrásszerűen megnövekedett szerhasználatot, viszont több intézmény félelmét fejezte ki a veszélyeztetettség kapcsán. Pedagógusok nevelőotthonokban és azok környékén észleltek drogozás jellegű tevékenységet a 16-19 éves korosztálynál. Kábító hatású anyag beszerzési helyeként a gondozottak elsősorban az internetes rendelést jelölték meg. Egyes bűncselekményeket – rongálás, garázdaság, rablás – vélhetően valamely szer hatása alatt követték el.

„A Szülők és családok a Rendőrség kiemelt partnerei a kábítószer-bűnözés megelőzésében” programterv feladatait a kijelölt drogprevenációs tanácsadók maradéktalanul elvégezték.

Esélyegyenlőség

Az elmúlt évben több felkérés érkezett rendkívüli szülői értekezletek tartására, a **szülők akadémia**ja sorozatban való rendőri részvételre. A szemléltetésen alapuló tudatformálás a felnőtteknél és gyermekeknél egyaránt sikeres volt.

Iskola rendőreként lehetőséget biztosítottak a Kecskeméti Speciális Szakiskola, Kollégium, Gyermekotthon és Szociális Intézmény Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény diákjai részére bűn- és balesetmegelőzési programban részvételre. A program gondot fordított a fogyatékkal élők sajátos igényeire. A közösségi közlekedést propagáló, szemléletes, gyakorlati autóbusz-közlekedést is magában foglaló, a Dél-alföldi Közlekedési Központ (a továbbiakban: DAKK Zrt.) szakembereinek közreműködésével lebonyolított rendezvények gyakorlati hasznosulása garantált.

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal munkatársai, a megyei áldozatvédelmi referens és a rendőrkapitányságok áldozatvédelmi tevékenységre kijelölt előadói között az együttműködés hatékony volt. A megyei kapitányság és a helyi előadók kapcsolatot tartottak a területükön működő családok és gyermekek átmeneti otthonainak vezetőivel annak érdekében, hogy felmerülő probléma, krízishelyzet kezelése érdekében a rendőrség azonnal intézkedni tudjon. A helyi szervek együttműködtek a települési önkormányzatok szakreferenseivel, kisebbségi önkormányzatok vezetőivel.

A testi vagy értelmi fogyatékkal élők áldozattá válása, az áldozattá válás ismétlődése az elmúlt évben sem volt jellemző, ettől függetlenül a szakelőadók fokozott prevenációs tevékenységet fejtettek ki a hátrányos helyzetűek irányába. Több civil szervezet – Nők a Nemzet Jövőjéért Egyesület, valamint a Bács-Kiskun Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház munkatársai, illetve az Egyenlő Bánásmód Hatóság referense – **„Városi Esélynap”** címmel prevenációs vonatkozású rendezvényt szervezett, amelyen a megyei kapitányság is részt vett.

Közösségi életterek rendjének védelme

A személyek testi épségét veszélyeztető bűncselekményeket az esetek többségében oktatási intézményekben, szórakozóhelyeken, illetve azok közelében, a közterületeken követték el, leginkább garázdaságot és testi sértést. A szolgálati ágak bevonásával megtörtént a közterületen, közösségi használatban álló helyeken elkövetett fenti cselekmények értékelése az elkövetés helye, ideje, az elkövető és a sértett kapcsolata alapján. Kiemelt figyelmet kaptak a prostitúcióval és az engedély nélküli kereskedelmi tevékenységgel összefüggő jogsértések, falfirkálások és egyéb rongálások. A lopások és a rablások megelőzése érdekében a településeken különböző napszakokban portyákat szerveztek.

A helyi szervek kapcsolatot tartottak a társadalmi és civil szervezetekkel, segítették egymás munkáját. A megyei kapitányság mind a Bács-Kiskun Megyei Polgárőrszervezetek Szövetségével, mind a településen működő polgárőr egyesületekkel az együttműködési megállapodásokban foglaltak figyelembe vételével tevékenykedett.

„Az iskola rendőre” program keretében az előadók kapcsolatot tartottak az intézményekkel, az iskolai problémakezelések bűnmegelőzési szakemberek jelenlétében történtek. A frekventált, balesetveszélyes helyeken tanítás előtt és után rendőrök ellenőrizték és biztosították a tanulók biztonságos közlekedését. A délutáni és esti órákban visszatérően ellenőrizték az iskolák és kollégiumok környékét annak érdekében, hogy a diákok ne váljanak áldozattá, szabálysértés, bűncselekmény elkövetőjévé (falfirka, graffiti, egyéb rongálások). Figyelmet fordítottak a gyermekotthonok lakóira, akik halmozottan hátrányos helyzetük miatt veszélyeztetettebbek, szökéseik alkalmával bűncselekmény elkövetőjévé és áldozatává válhatnak.

Környezeti, természeti bűncselekmények megelőzése

A megyei kapitányság és a városi kapitányság képviselte a megyeszékhelyen a rendőrség környezettudatosságot célzó, prevenciós munkáját. A kiemelt cél a lakosság környezeti nevelése és tudatformálása volt, a programokon kb. 2000 érdeklődő jelent meg. 2017. április 21-én a Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft. előtti téren a „**Föld Napi Játsszóház**” rendezvény keretében a „Zöld szemfülesek itt a helyetek” címmel természetes anyagokat előtérbe helyező, játékos ügyességi feladatokkal, környezetvédelmi tájékoztatóval várták szakelőadók a fiatal korosztályt.

2017. június 2-án a **Környezetvédelmi Világnapon** „Az élet törvényes védelme” címmel a környezet és természet elleni bűncselekmények (kiemelten a környezetkárosítás, természetkárosítás, állatkínzás, hulladékgazdálkodás rendjének megsértése) témákat kínáltak a rendőrségi sátonnál tevékenykedők.

2017. szeptember 16-án az Európai Mobilitás hét keretében az **Autómentes Napon** rendőrségi témájú – személyleírás, talált tárgyak ismertetőjegyeinek fontossága – játékos foglalkoztatók, „Részeg szemüveg” interaktív bemutató, elektromos ajtóék működésének ismertetése, tájékoztató kiadványok átadása, segélyhívó számok használatának tudatosítása történt. Az Európai Mobilitási Hét Kampányban Magyarország a 3. helyen végzett, mely sikerhez Kecskemét város nagyban hozzájárult: a közel 160 résztvevő önkormányzat közül évek óta kitüntetést vehet át.

Összegzés

A megyei kapitányság által 2017. évre kitűzött, a gyermekek mindenk felett álló érdekeinek képviselete jegyében az Emberi Erőforrások Minisztériuma „Gyermekeink Biztonságáért” Kiemelt Ügyek Munkacsoport feladatmeghatározása alapján továbbra is fokozottabb figyelmet kapott a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében való részvétel. A gyermekvédelmi adatlapok tartalmának értékelése nyomán, illetve a gyermek- és fiatalok visszatérő eltűnései miatt a megyei kapitányság külön jelzéssel élt magas fokú veszélyeztetettség esetén az illetékeseknél, így rendőrségi kezdeményezésre megvalósult az érintett gyermekek ügyeinek kiemelt hatósági

vizsgálata. A külön gyermekvédelmi jelzések egyes ügyekben hatékonyabb intézkedéseket generáltak.

Szakirányítás keretében a helyi szervek számára – jelentési kötelezettséggel – meghatározásra került a soron kívüli, komplex gyermekvédelmi jelzőrendszeri értekezlet szervezése, melynek tapasztalatai szerint ezáltal a jelzőrendszer fokozottabban, hatékonyabban működött.

A jelentős szakmai tapasztalattal rendelkező megyei ifjúságvédelmi szakirányítók az iskolai oktatóprogramokba aktívan kapcsolódtak, így a gyakorlatban érzékelték a korosztályi sajátosságokat, aktuális trendeket. Az új jelenségekre – Kék bálna, kihívásos „élet-halál” játékok – a hiányzó szakirodalom ellenére sürgősen, azonnal reagáltak, szakszerű megoldással.

A fiatalok devianciáinak, jogsértő cselekményeinek visszaszorítása érdekében szükséges és indokolt Kecskemét területén – a megye más településeinek mintájára – különböző szakemberekből álló Ifjúságvédelmi Őrszolgálat működtetése.

A kultúra színtereinek bevonásával egyedi és sikeres bűnmegelőzési rendezvények valósultak meg a fiatal korosztály részére a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár, valamint a Kecskeméti Katona József Színház szakembereivel, az általuk biztosított helyszíneken.

A megyei kapitányság bűnmegelőzési egységei jól prosperáló, naprakész, folyamatosan frissülő tudással – nagyszámú képzések, önképzések útján, helyi szintekre is meghívott szaktekintélyek előadásaival – modern ismeretek birtokában eredményesen működtek együtt a társhatóságokkal és civil szervezetekkel.

A 2018. évre előirányzott bűnmegelőzési feladatok végrehajtása az aláírt feladatterv alapján történik. Fő célkitűzések a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiában a rendőrség bűnmegelőzési egységei számára meghatározott feladatok végrehajtása, hatékony, időszerű, a megye bűnügyi helyzetére reagáló bűnmegelőzési programok kidolgozása, az eddigi magas színvonal megtartása mellett.

Városi kapitányság

BŰNMEGELŐZÉS

Család-, gyermek- és ifjúságvédelem

A 2017. évben a gyermek- és fiatalok sérelmére, valamint az általuk elkövetett bűncselekmények számára és minőségére tekintettel a prevenció fontos feladata volt a jelenség kezelése és a visszaszorítására tett lépések megtétele. Az érkezett jelzések és esetmegbeszélésekre történt felkérések nyomán a gyakorlati tevékenységek – Család- és Gyermekjóléti Központ, Gyámhivatal és gyermekvédelmi szakemberek közreműködésével – száma növekvő tendenciát mutatott.

A fiatalok vagyontárgyai irányában (pl. mobiltelefon, készpénz) megnyilvánuló bűnelkövetések esetében a gondatlanság, mint sértetti közrehatás számos esetben feladatot adtak.

A zaklatásos cselekmények elkövetése a fiatal korosztálynál domináns. Alapjelenséggé vált a kudarcok feldolgozásának hiánya, illetve az arra való képtelenség. Veszteségeiket az elkövetők többnyire erővel, lelki agresszióval „oldják meg”. Megnőtt az érdeklődés a konfliktusok megoldására, düh és agresszió kezelésére irányuló, valamint az internet okozta veszélyek megelőzését, a kezelés lehetőségét oktató foglalkozásokra.

A deviáns magatartású tanulókkal, akik az iskolai házirendet rendszeresen megszegik, esetmegbeszélések során – a tanuló, a törvényes képviselő, az iskola képviselőjében az osztályfőnök vagy valamely pedagógus, valamint az iskola vezetője jelenlétében – találkoznak, és minden esetben nyomon követést is végeznek. Képzett kortárssegítő, kortársoktató csapattal működnek együtt, akik a fiatalok felé hatékony kommunikációjukkal nagymértékben segítették a munkát.

A kortárssegítőink tartottak bűnmegelőzési témában csoportbeszélgetéseket, órai foglalkozásokat, több esetben keresték meg őket személyes beszélgetésre, tanácsadásra. Ifjúsági programokat szerveztek, 2017. decemberében a „Hírös kortárs” csoport belügyminisztériumi kitüntetést kapott eredményes munkájuk elismeréséül.

Családon belüli erőszak megelőzése, kezelése

A hozzátartozók közötti erőszak elleni hatékony fellépés érdekében a városi kapitányság több alegysége együtt dolgozott, jellemzően a város külterületein egyszerűbb körülmények között élő többgyermekes miliókban, ahol az agresszivitás erőteljesen jelen van. 2017-ben a Közrendvédelmi Osztály által 23 jelentés és 55 adatlap formájában történt intézkedés a Család-és Gyermekjóléti Központ, illetve a Gyámhatóság felé. A Család- és Gyermekjóléti Központ, illetve a Gyámhivatal jelzési kötelezettségének eleget téve a 2017. évben összesen 227 hozzátartozók közötti erőszakot regisztráló bejelentést továbbított a városi kapitánysághoz. A bejelentések közül 8 esetben vált indokolttá büntetőeljárás megindítása az általuk leírt veszélyeztető magatartások miatt.

Megelőző ideiglenes távoltartásra a Kecskeméti Rendőrkapitányság kezdeményezésére nevezett tárgyévben nem került sor. Ideiglenes hatályú elhelyezésnél a Gyámhatóság 4 esetben kért karhatalmi segítséget.

Kábítószer- megelőzés

A dizájner drogok rohamszerű terjedésével új alapokra helyeződtek a drogmegelőzési programok. Helyi viszonylatban a szerfogyasztók 80%-a szintetikus anyaghasználó, mindössze 20%-ban fogyasztanak cannabist. Az elkövetők egy hányada a rongálás, garázdaság, rablás bűncselekményeket valamely szer hatása alatt követte el, és több esetben felmerült, hogy tiszta tudatállapotban a bűncselekményt talán el sem követte volna. „A Szülők és családok a Rendőrség kiemelt partnerei a kábítószer-bűnözés megelőzésében” programterv alapján a városi kapitányság számos feladatot hajtott végre e téren.

A kijelölt drogprevenációs tanácsadó személyes tanácsadással, telefonos ügyfélfogadással, közvetlen elektronikus kapcsolattal állt az érdeklődők rendelkezésére. 3 alkalommal valósult meg szülői értekezlet, amely 20 osztály szülői közösségét érintette. Egy középiskola tanári kara kért előadást a témában, emellett általános iskolák is igényeltek foglalkozásokat, előadásokat. Speciális igényű fiatalok részére 3 alkalommal került sor foglalkozás megtartására, egy alkalommal pedig az SOS Gyermekfaluban élő gyermekek részére, a Spartacus Sportkör szervezésében az „Éjszakai forgatag” elnevezésű rendezvényen egy alkalommal került sor foglalkozás megtartására. Rendvédelmi táborban kettő, míg nyári táborban egy alkalommal került sor drogprevenációra..

Megelőző vagyon- és személyvédelem

Bűnügyi szempontból országosan jelentkező probléma a kerékpárlopás, az országosan online elérhető „Bike Safe” program bevezetését követően a rendőrségi regisztráció keretén belül 2017. évben 227 kerékpár regisztrációjára került sor a Kapitányságon. A „Látni és látszani” kampányprogram számos eleme a fiatal kerékpárosok számára is hasznos információt biztosított a prevenció szempontjából.

A megelőző személy- és vagyonvédelem tekintetében a sértetti közrehatás még mindig nagy problémát jelent, ezért már óvodás kortól előadásokat, foglalkozásokat tartottak e témában.

Kiemelt kockázati csoportok áldozattá válásának megelőzése

A városi kapitányság szakemberei a tanév kezdetén a köznevelési intézményekben tartottak szülői értekezletet az időskorú családtagok segítésének témájában, összesen 17 alkalommal, amely 97 osztály szülői közösségét érintette.

A bűncselekmények alakulása szempontjából jól látható, hogy a biztos családi háttér, szülők részéről a megfelelő odafigyelés, gondoskodás hiánya fokozhatja az áldozattá és/vagy elkövetővé válást gyermek- és fiatalokban. Ezért fontos, hogy a lakásotthonban nevelkedő fiatalokhoz minél több témával, segítséggel elérjenek a bűnmegelőzési szakemberek. E gondolatok mentén az SOS Gyermekfalu vezetésével közösen hívták életre 2015. március hónapban a „Falu rendőre” programot.

A városi kapitányság ad helyet a Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület áldozatvédő szervezetnek, a 2017. évben 69 személy vette igénybe a szervezet szolgáltatásait. Az áldozatvédelmi szakreferens más társhatóságokkal (Gyámhivatal, Polgármesteri Hivatal, Család- és Gyermekjóléti Központ, egészségügyi szervek) is aktív kapcsolatot tart, szükség egyes hatóságok bevonásával az ügyfelek problémáit kezeli. A városi kapitányság szakemberei az iskolai tanév befejezése előtt az igényeknek megfelelően foglalkozásokat tartottak a „Nyár Veszélyei” címmel, melynek célja volt a tanulók figyelmének felhívása a szünidő helyes eltöltésére és a veszélyhelyzetek elkerülésére.

Közösségi életterek rendjének védelme

A város turisztikai idényében a belváros biztonságának fokozására felállításra került a „Tourist Police” pavilon. A 2017. évben a városi kapitányság az 50 órás közösségi szolgálat keretében a rendőrségen munkát vállaló diákok foglalkoztatása érdekében 12 középfokú köznevelési intézménnyel, valamint a Hírös Sport Nonprofit Kft-vel kötött együttműködési megállapodást.

Gyermekmeghallgató szoba kihasználtsága

A Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányságon kialakított gyermekbarát meghallgató szoba iránti igényt az ügygazdák az értékelt időszakban is minden esetben előzetesen jelezték. Büntetőeljárás során, valamint eljáráson kívül bűnmegelőzési céllal került sor a családon belüli erőszak sértettjeivel feltáró beszélgetésekre, tanácsadásokra. Ezekben az esetekben preventív módszerek alkalmazására került sor.

Iskolai Közösségi Önkéntes Szolgálat

A közösségi szolgálat keretében a legnagyobb óraszámú és létszámmal a „Tourist Police” és a „Strand Police” programban teljesítettek a tanulók szolgálatot, a felkészítést, koordinációt és a szolgálat felügyeletét a Megelőzési és Áldozatvédelmi Alosztály munkatársai végezték. A „Tourist Police” program keretén belül 2017. június 19-től 2017. augusztus 27-ig minden nap 09.00 és 21.00 óra közötti időszakban, 4 óránkénti váltásban 2-2 diák önkéntes teljesített szolgálatot a Főtéren felállított pavilonban, 7 napos turnusokban. Ebben a programban 103 tanuló vett részt.

A „Strand Police program – a Hírös Sport Nonprofit Kft-vel történt szerződéskötést követően – 2017. június 19-én indult és 2017. augusztus 27-ig tartott minden nap 09.00 és 18.00 óra közötti időszakban, a „Tourist Police”-hoz hasonló szervezésben. Ennek helyszíne a Kecskeméti Strand és Élmenyfürdő volt, a programban 97 tanuló vett részt.

A szorgalmi időszakban is volt alkalmuk a diákoknak közösségi szolgálatot teljesíteni több alkalommal is. Az „Autómentes-napon” 2 fő segített a rendőr kollegáknak a program lebonyolításában. A téli szünetben a belvárosban és a forgalmasabb áruházak bejáratánál láthatósági mellényben, bűnmegelőzési szórólapok osztása volt a feladatuk a diákoknak, illetve a DAKK Zrt-vel együttműködésben a helyi járatú autóbuszokon is ezt a tevékenységet végezték. A program 28

fő segítségével jött létre. A 2017. évben összesen 230 tanuló segítette a közösségi szolgálat keretében a rendőrség munkáját.

BALESETMEGELŐZÉS

A Közlekedésrendészeti Osztály a Megelőzési és Áldozatvédelmi Alosztállyal együtt célul tűzte ki, hogy bűn- és baleset-megelőzési tevékenységét átfogó, komplex formában átalakítja és új alapokra helyezi. A gyalogosok és kerékpárosok által elkövetett szabálysértések, valamint a részvételükkel bekövetkező közúti balesetek megelőzésére a 2016. évben elkezdett programokat 2017. évben is folytatták.

A gyalogosok és kerékpárosok által elkövetett szabálysértések, valamint a részvételükkel bekövetkező közúti balesetek megelőzése

Plakátkampány részeként Kecskemét főterére megtervezésre és kihelyezésre került 5 db ROK típusú, színesnyomatú, mindkét oldalán azonos adattartalmú megállító plakát, mely a „Gyalogos és Kerékpáros” övezetben érvényesülő, kerékpárral közlekedőkre vonatkozó, megengedett legnagyobb sebességet tünteti fel, valamint felhívja a közlekedők figyelmét a defenzív vezetés fontosságára. A DAKK Zrt. közreműködésével figyelemfelhívó plakátok kerültek kihelyezésre öt autóbusz oldalán, illetve hátulján. A programhoz csatlakozott az Axiál Kft is, amely szintén öt járművét saját költségén látta el figyelemfelhívó matricákkal. Az iskolákban 42 plakáttartó tábla került kihelyezésre, amelyekre az adott időszakhoz kapcsolódó baleset-megelőzési figyelemfelhívó plakátok kerülnek kihelyezésre. Első ilyen kampányanyag a gyermekbiztonsági rendszerek használatának fontosságára hívja fel a figyelmet.

Egyéb balesetmegelőzési tevékenység

A városi kapitányság illetékességi területén a 2017. évben is végrehajtásra került az „őszi- téli” baleset megelőzési kampány keretén belül, a „Látni és látszani” akcióorozat és a „Gyalogos és kerékpáros balesetek megelőzésével kapcsolatos program”. A városi kapitányság a „Látni és látszani!” kampány megindulása előtt hajtotta végre (augusztus, szeptember, október) a kerékpárral és gyalogosan közlekedők észlelhetőségének elősegítését célzó baleset-megelőzési programját.

Az „Iskola rendőre” program keretében, a tanévben folyamatosak voltak a tanulók számára, iskolai tanítási napon megtartott előadások. Az előadások sokszínűségét igazolja, hogy nem csak közlekedésrendészeti, hanem közrendvédelmi és bűnmegelőzési témákat is felöleltek a tanórák.

BÁCS-KISKUN MEGYEI BALESETMEGELŐZÉSI BIZOTTSÁG

A Bács-Kiskun Megyei Baleset-megelőzési Bizottság a 2017. évre tervezett feladatokat végrehajtotta, lebonyolította az országosan kiírt felmenő rendszerű versenyek városi és megyei fordulóit, valamint neveztek az országos döntőkre is.

Baleset-megelőzés a gyermekek körében (óvodás, általános, és középiskolás korosztály)

A "**Biztonságos Közlekedés gyermekszemmel**" című rajzpályázatra sok rajz érkezett, melyek közül több kecskeméti művet is továbbították az országos döntőre, életkori kategóriánként 6-6 db alkotást.

Nagy múltra tekint vissza Kecskeméten az óvodás korosztályt érintő közlekedésismereti vetélkedő, a **Pöttöm Próba**, melynek döntője 2017. október 6-án volt a Ceglédi Úti Óvodában, ahol közel 100 gyermek mérte össze közlekedésismereti tudását.

A **Kerékpáros Iskola Kupa** és a **Ki a mester két keréken?** általános iskolás korosztály részére kiírt, felmenő rendszerű közlekedéssmereti vetélkedők helyi döntőjét a városi balesetmegelőzési bizottság bonyolította le.

Az ORFK kezdeményezésére Európai Mobilitási Hét keretében az Iskola Rendőre program tanévkezdeti kampányát lezáró, **KRESZ-FESZT** során az általános iskolások 4. osztálya számára 2017. szeptember 21-én a Vadaskertben megszervezték a KRESZ Szafarit, ahol közlekedésbiztonsági vetélkedővel várták a diákokat.

2017. évben is sor került a Bács-Kiskun Megyei Baleset-megelőzési Bizottság és a Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft. közötti együttműködési megállapodás megkötésére, amelynek értelmében közös szervezésű, balesetmegelőzési programok kerültek lebonyolításra „**Féken tartott lendület**” címmel. Ennek keretében közlekedésbiztonsági programot került megszervezésre a Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft. családi napi rendezvényén, valamint két alkalommal a Hungaroringre tettek látogatást a Gáspár András Szakközépiskolában és a Kandó Kálmán Szakközépiskolában duális képzésben tanuló diákok.

Országosan is egyedül álló együttműködést ápolnak a DAKK Zrt-vel, ennek eredményeként baleset-megelőzési célok és a közösségi közlekedés propagálása céljából forgalomba helyezett autóbuzson, a gyakorlatban ismerkedhettek meg a gyermekek a legalapvetőbb közösségi közlekedési magatartási szabályokkal. A program teljes kihasználtsággal működött 2017. évben is. A DAKK Zrt. munkatársai a bizottság állandó partnerei a különböző iskolai nyílt napokon, táborokban, rendezvényeken és a felnőtt közlekedőket érintő balesetmegelőzési munkákban is.

Baleset-megelőzés a rendőrség szakmai körein belül

A bizottság a közlekedésrendészeti szolgálati ág munkatársai számára, évi rendszerességgel több akkreditált továbbképzést is szervezett, melyek nagyban hozzájárultak az állomány szakmai ismereteinek bővítéséhez.

Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatósága, és a Bács-Kiskun Megyei Balesetmegelőzési Bizottság 2017. február 16-án – **Iskolarendőr Konferencia** címmel – akkreditált továbbképzést szervezett a megyében iskolarendőri feladatokat is ellátó munkatársak, valamint „Az Iskola Rendőre” program koordinátorai számára Kecskeméten. A továbbképzés célja volt a programban résztvevő, koordinátori és iskolarendőri feladatokat ellátó állomány elméleti szakmai ismereteinek frissítése, szinten tartása, a megelőzéssel, gyermekvédelemmel foglalkozó társszervek munkájának, a megelőzési munka sokszínű lehetőségeinek megismertetése.

8. Civil szervezetek részvétele az ellátásban

A civil szervezetek ellátásba történő bevonása a gyermekjóléti ellátások esetében is megtörtént. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata 2005. január 1-i hatállyal ellátási szerződést kötött a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal 21 férőhelyes családok átmeneti otthona működtetésére. Az otthon a Szeretetszolgálat Kecskeméti Szervezetének Kecskemét, Hoffmann J. u. 11. szám alatti székhelyén működik.

Ugyancsak ellátási szerződést kötött önkormányzatunk 2009. január 1. napi hatállyal, majd a határozott idejű szerződés lejártát követően 2012. január 1. napi hatállyal az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványával (továbbiakban: Alapítvány) helyettes szülői ellátásra. Az Önkormányzat 2015. július 1. napi hatállyal együttműködési megállapodást kötött az Alapítvánnyal a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás feladataiban való szerepvállalás érdekében.

Az Önkormányzat – a Városi Támogatási Program keretében - támogatta a helyi civil, egyházi és ifjúsági szervezetek által a rászoruló gyermekek táboroztatására és szabadidős programok megvalósítására benyújtott pályázatokat. Városi Szociális Közalapítvány (továbbiakban: Közalapítvány) az elmúlt évben 5000 Ft értékben karácsonyi csomagot állított össze 300 rászoruló gyermeknek. A hátrányos helyzetű, de jó tanuló diákok - az iskola és az osztályfőnök ajánlása alapján 16 tanuló – 50.000-70.000 Ft-ot kapott ruházkodásra, oktatási kiadásokra (szakkör, nyelvtóra, különóra, egyéb képzések), valamint tanuláshoz kapcsolódó eszközök vásárlására. Húsvétkor a Juhász Utcai Óvoda játékokat, a gyerekek pedig húsvéti csomagot kaptak a Közalapítványtól, valamint térítésmentesen meglátogathatták a Vadaskertet. Nyári táborban 53 gyermek vehetett részt az Alapítvány támogatásának köszönhetően.

Nagy népszerűségnek örvend a Nők a Nemzet Jövőjéért Egyesület által a Széchenyivárosban élő hátrányos helyzetű gyermekek körében évek óta megrendezésre kerülő ingyenes napközis tábor.

A Rév Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat (továbbiakban: Rév) a város egyetlen alacsonyküszöbű, szenvedélybeteg-ellátást végző intézménye, amely a szenvedélybetegek és azok hozzátartozói számára nyújt segítséget. A Rév meghatározó szerepet tölt be a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában (ellátja a koordinációs tevékenységet), vezetője egyben a KEF társelnöke is. A szociális alapellátások közül végzi a pszichiátriai betegek, a szenvedélybetegek közösségi ellátását, valamint a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátását. A szociális alapellátásban kötelező önkormányzati feladatok közül pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali intézményét működtet. A Rév megelőzési és egészségnevelési tevékenységei az iskolákban folytatott drogprevenációs programok, tájékoztató szülői értekezletek, a pedagógusoknak szervezett akkreditált képzések. Az intézmény rendelkezik az Országos Egészségfejlesztési Intézet Tanúsítványával, így a Rév prevenációs programja megfelel a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet alapján szabályozott iskolai egészségfejlesztési kritériumoknak. A Rév munkatársai 2017-ben kecskeméti iskolában és kollégiumokban tartottak prevenációs foglalkozást. Intézményükben önszorgató és hozzátartozói csoportok kapnak helyet, képzéseket szerveznek, valamint utcai megkereső programot működtetnek.

A város leghátrányosabb helyzetű szegregátumában 2014-ben került átadásra az a Közösségi Ház, amelyet egy Európai Unió pályázat keretében az önkormányzat építtetett, és amelyet 2016. júliusa óta Egészséges Életmódot Hit és Sport Alapítványa üzemeltet a Kecskeméti Roma Települési Nemzetiségi Önkormányzattal együttműködve. A Közösségi Házban számos hiánypótló, gyerekek és fiatalok számára szervezett program valósul meg, amelynek célja a helyi, halmozottan hátrányos helyzetű, gyakran roma fiatalok identitástudatának javítása, közösség- és személyiségfejlesztése, különböző kompetenciáinak fejlesztése. A Közösségi Házban családsegítői és védőnői tevékenység is zajlik az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága munkatársainak jóvoltából, valamint pályaaorientációs tanácsadást is szerveznek. A Közösségi Házban rendezett programok nyitottak minden érdeklődő számára. A Rév Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat is együttműködik az intézménnyel.

A Nők a Nemzet Jövőjéért Egyesület által működtetett Bács-Kiskun Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Iroda kiemelkedő szerepet játszik a társadalom leghátrányosabb helyzetű rétegei számára, illetve velük együttműködésben megvalósított programok szervezésében. Gyermekeknek és fiataloknak szóló programjaik között a romák elfogadását, a fogyatékkal élők és az idősek támogatását segítő rendhagyó osztályfőnöki órák, író-olvasó találkozó, fotópályázat, kiállítás, valamint önkéntes tevékenységek szerepelnek.

Kecskemét, 2018. április 23.